

PRIEŠ ATOMAZGĄ

Watergates byloje ir ginčuose

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Chicago Tribune, kuri žurnalizmo istorijoje pagarsėjo savo pranešimu, kad Dewey nugalėjo Trumana 1948 m. prezidento rinkimuose vėl padarė pranašą klaidą. Trečiadienio, rugpiūčio 22 d. laidoje 1-mam psl. per visas 8 skiltis buvo paskelbta: "Nixon reported tired, under strain". Tą pačią dieną Nixonas atlaikė 50 minučių spaudos konferenciją, kuri yra laikoma pačia sunkiausia JAV prezidentų istorijoje, nes buvo patiekti asmeniškai kebliausi klausimai. Kaip pvz.: "Ar nemanai, kad reikia atsistatydinti?" Prezidentas, tiesa, atrodė kiek pasenęs, bet tas procesas vyktų ir be Watergates aferos tačiau jokių būdu nelima būtų sakyti, kad jis būtų 'extremely tired' ar 'strain'. Jo atsakymai buvo aiškūs ir atstatė pasitikėjimą juo kaip žmogumi, nors ir gerokai suklydusiu, ką jis ir pats pripažino.

Jei toks įspūdis bus visuotinis, kyla klausimas kodėl jis taip ilgai delsė? Juk kai McCord, prezidento per rinkimo komiteto saugumo šefas, atsidūręs prieš 35 metų kalėjimo bausmę, nutarė "giedoti", turėjo būti aišku kad nieko negalima nuslėpti. Jei prileisti, kad greičiausia ir buvo, kad prezidentas pradėjo dar nežinojo visų smulkmenų, tai jis galėjo bent tada kai jos paaiškėjo, dar šių metų pavasarį, sušaukti spaudos konferenciją ir atvirai apie tai pakalbėti. Tuo būdu jis būtų užbėgęs už akių Ervino komiteto televizijos spektakliams. Vietoje to, prezidentas neprisileido spaudos ir pasitenkino pora blankių kalbų per radiją ir televiziją, kurios nepadarė gero įspūdžio.

Iš kitos pusės, išeiti prieš savo artimiausius bendradarbius kurie nusikalto ar padarė neprotingus žygius jo, prezidento, perrinkimui užtikrinti, žmogiškai svarstant būtų tiesiog neįmanoma ir galų gale vistik būtų nemažas smūgis Nixonui kaip prezidentui ir kaip žmogui.

Kaip ten būtų, prezidentas laikės, lūkeriavimo taktikos. Parlamentariniam režime jam seniai būtų pareikštas nepasitikėjimas, jis

būtų turėjęs atsistatydinti ir viskas būtų greitai užmiršta. Amerikinėje santvarkoje prasidėjo ilga agonija. Valdžia buvo beveik paraližuota ir konservatyvus komentatorius Jeffrey St. John pusiau rimtai pastebėjo, kad Watergates byla padėjo konservatorių idealų puoselėjimui apie federalinės valdžios galių sumažinimą.

"Pagaliau mes matome — samprotavo jis — kaip gerai mūsų kraštui sekasi visai be valdžios!"

Bet viskas turi savo galą. Susidariusi situacija pradėjo visiems įkyrėti. New York Times'o James Restonas rašė prezidento spaudos konferencijos išvakarėse: "Nėra ko save apgaudinėti. Nixonas nebus pašalintas (Mr. Nixon is not going to be impeached)... Yra šansų, kad jie abu (kartu su Agnew) išgyvens ir dabar kyla tik klausimas kaip geram išnaudoti baurią situaciją". Ką galima būtų padaryti, anot Restono, yra reformos JAV politinėje sistemoje, kurios ateityje apsaugotų nuo tokių 'dirty trick' ir užtikrintų viešumą. Nixono spaudos

konferencija tokias nuotakas galėjo tik sustiprinti. Man net atrodo, kad Watergates dramoje priartėjome prie atomazgos, kurioje visi veikėjai liks, jei ne visai sveiki, taip bent gyvi.

Bet nėra taisyklės be išimties. Kalėjime jau sėdi keturi kubiečiai, Kennedy invazijos į Kubą veteranai suimti Watergateje ir nubauti 35 metams kalėjimo. Jie juk mažiausiai dėl to nusikaltimo kalti, juos tikrai reikėtų paleisti. Kalėjime sėdi jų vadai E. Howard Hunt ir Gordon Liddy. Pastarasis dar tyli, bet Hunt kalėjime priėmė TIME korespondentą, kuriam pasakė, kad įsilaužta pas Ellsbergo psichiatristą buvo dėlto, jog manyta, kad jis gali būti sovietų agentas! (Nejaugi tikėta, kad jis pripažino savo gydytoju?). O į Watergate buvo nužgiuota, ieškant įrodymo apie Castro įtaką į demokratų partiją! Tokios lakios fantazijos žmogus ištarnavo pensiją CIA ir buvo pakviestas patarėju į Baltuosius Rūmus! Jis tarp kitko įtaria, kad jų — Nixono šnipų — tarpe buvo ir demokratų agentas. Kaip matome, žmonių išmintis yra ribota, kvailumas — ne.

Drąsus ir teisingas Rusijos mokslininko įspėjimo žodis apie sovietines užmačias

Andrei Sakharov'as, žinomas civilinių teisių gynėjas, vienas Sovietų Sąjungos vandenilio bombos tobulintojų, š. m. rugpiūčio 21 dieną kalbėdamas su Vakarų žurnalistais Maskvoje, pareiškė visiškai pagrįstų įspėjimų dėl vadinamo tarptautinės įtampos atoslūgio.

Pagal Sakharovą, Vakarams priėmus Sovietų peršamas tarptautinės įtampos atoslūgio sąlygas, prisiėsią turėti reikalo su Rusija, "apsiginklavusia ligi dantų".

Sakharovas įspėjo Vakarų prekybininkus, siekiančius gauti iš Rusijos dujų ir alyvos, bet nekreipiančius dėmesio į kitą problemą pusę. Rusija, išlaisvinta iš

sunkumų (aprupinus ją technologijos priemonėmis), galėsianti išvystyti savo pajėgas, nusiginkluosianti visą pasaulį ir pastatysianti jį prieš nesuvaldomą savo biurokratinę galią.

Vakarai, siekdami atoslūgio su Sovietų Sąjunga, turį statyti sąlygas ir pasisakyti prieš "uždara valstybę, kur viskas vyksta, nieko užsieniečiams nematant, ir kur slepiamas tikrasis veidas. Niekas neturėtų sapnuoti apie tokį kaimyną, ypač jei jis yra apsiginklavęs ligi dantų".

Tai drąsus ir teisingi Sovietinio mokslininko žodžiai. tik nežinia, ką jie lems pačiam Sakharovui. Jie turėtų būti įdomūs ne

Jubiliejinės stovyklos viršininkas vs A. Saulaitis su grupe skautininkų ir svečių savaitgalio iškilmėse. Iš kairės: vs V. Šenbergas, vs A. Saulaitis, PLB pirm. S. Barzdukas, muz. A. Mikulskis. stovykloje skaitęs paskaitą "Muzika — tautos veidas", vs L. Milukienė, vs O. Zailskienė, Lietuvos diplomatinės tarnybos narys St. Lozoraitis, jr., atvykęs iš Romos ir stovykloje skaitęs paskaitą "Lietuvos valstybinis klausimas pasaulinėje plotmėje", s. J. Budrienė, muz. O. Mikulskienė ir vs V. Kizlaitis.

J. Carlos nuotrauka

Dar vienas sovietinis smurtas

RIMAS DAIGŪNAS

Sovietų valstybė ir vėl parodė pasauliui šurkščios prievartos aktą. Laisvojo pasaulio spaudoje šiomis dienomis nauja sensacija: garsaus sovietinio mokslininko Žoreso Medvedevo istorija. Mokslinių studijų reikalu Medvedevas buvo komandiruotas į Angliją. Aštuonis mėnesius jis buvo užimtas savo gerontologinėmis studijomis. Gerontologija yra naujas mokslas, tai celių senėjimo ir kitimo tyrimas.

Staiga jis buvo iškviestas į Sovietų Rusijos atstovybę Londone. Čia sovietai nesuėmė plačiai pagarsėjusio už Rusijos sienų biologo. Pasielgė kitaip — iš Medvedevo atėmė sovietinį pasą, pareikšdami, kad jis netekęs SSSR pilietybės!

Sovietų mokslininkas Ž. Medvedevas, kuriam buvo atimta SSSR pilietybė.

Taip fantasiškai mokslininkas Žoresas Medvedevas tapo "pasaulio piličiu", tikriau: žmogumi be pilietybės.

Kodėl taip įvyko? Juk paprastai sovietai saviškai, kiek gali, įvairių garsenybių nuopelną į savo laimėjimų sąskaitą.

Prieš kelerius metus Medvedevas susekė, kad sovietinio mokslo favoritas T.D. Lysenka, per dvi dekalas valdęs sovietinę genetiką, Stalino iškeltas ant pedestalą, propagavo netikrą, spekuliacinę biologinę teoriją. Medvedevas paskelbė, kad Lysen-

kos teorija yra spekuliacija mokslu, atsiradusi dėl politikavimo mokslu. Tuo reikalu Medvedevas parašė knygą ir negalėdamas išdilyti tos knygos sovietų leidykloms, išleido anglų kalba užsienyje. 1969 metais ši knyga padarė sprogusios bombos įspūdį. Sovietiniai biologai ir genetikai neteko žemės iš po kojų. Sovietinių mokslininkų pranešimai tarptautiniuose suvažiavimuose, mokslo kongresuose, visad buvo rūpestingai paremti Lysenkos "atradimais", kas buvo laikoma sovietinio genetikos mokslo pažanga, Medvedevo knygai pasirodžius, neteko ir mažiausio ištikinamumo, nustojo autoriteto, pasidarė laisvojo užsienio mokslo pašaipos objektu.

Šis drąsus opozicinis darbas suartino Medvedevą su visa eile garsių sovietinių opozicininkų, su fiziku A. Sacharovu, su rašytoju A. Solženicinu ir kitais. Kada A. Solženicinas pateko į sunkią ekonominę padėtį, nors tvirtinama, kad Šveicarijos banke jo sąskaita jau peržengė milijoną dolerių, Medvedevas parūpino darbą Solženicino žmonai, kuri yra biologė. (Nukelta į 2 psl.)

Clevelando jūrų skautai parade.

J. Carlos nuotrauka

Rugpiūčio 25 d., šeštadienį, jubiliejinėje stovykloje priimant dalinių paradą. J. Carlos nuotr.

BLEFAS ERDVĖJE

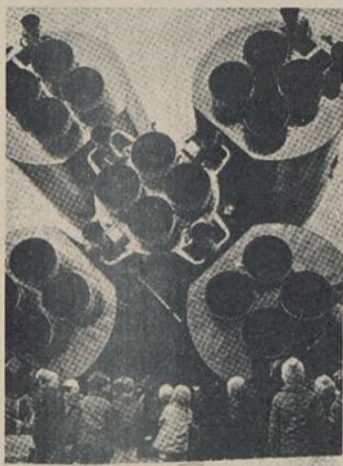
Dirvos 58 Nr. (rugpiūčio 1 d.) jau buvo minėta pa bėgusio sovietų žurnalisto Leonido V. Vladimirovo knyga "The Russian Space Bluff". Joje aprašomos sovietų pastangos aplenkti JAV erdvėje. Sovietai jau seniai domėjosi raketom, bet grynai kariniams, o ne erdvių tyrinėjimo reikalingam. Kai amerikiečių spaudoje pasirodė žinios, kad jie tarptautinių geodezinių metų proga ruošiasi paleisti pirmą dirbtinį žemės satelitą, sovietų raketų tyrinėtojai Korolevui atėjo į galvą mintis, kad jie galėtų amerikiečius pralenkti paleisdami savo satelitą. Tiesa ne mokslinio tyrinėjimo reikalingam, bet propagandos. Sovietijos techniškas stovis jau leido išsauti už žemės atmosferos ribų. Chruščiovas tam sumanymui entuziastiškai pritarė ir rezultate sovietų Sputnikai pasauliui padarė didelį įspūdį. Amerikiečiams pradėjus rimčiau dirbti šioje srityje ir spaudoje pasirodžius žiniomis apie pasirodymus pasiūsti į erdvę žmogų, sovietai negalėjo ir čia atsilikti.

Sovietų sputnikai buvo paleisti su RG 107 raketa, kuri buvo varoma keturių varyklių motorų. Jie išvystė 102 tonų spaudimą, žmogui į erdvę iškelti reikėjo bent 500 tonų. Amerikiečių techninėje spaudoje buvo

Kalytės Belka ir Streika.

paskelbti amerikiečių raketų ir jų motorų planai. Sovietams tereikėjo juos pasistatyti. Jie tai ir padarė, tačiau visi tie motorai per bandymus sudegė. Tada Korolevui 1957 metais atėjo idėja sujungti 20 motorų raketos apačioje. Tai žinoma labai apsunkino visą

Sujungti 20 motorų.

DAR VIENAS SOVIETINIS SMURTAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Medvedevas priėmė į laboratoriją.

Labai pagarsėjęs užsienio biologų ir genetikų tarpe savo darbais, Medvedevas kasmet buvo kviečiamas į bent kelias mokslines konferencijas, bet niekad nebuvo iš Rusijos išleistas. Į konferencijas jis slapta siųsdavo savo referatus, nes cenzūra reikalavė tuos referatus patikrinti. Medvedevas su tuo nesutiko.

Fatekęs į "tam tikrą sąrašą" Medvedevas buvo atidžiai sekamas, jo korespondencija tikrinama. Visa tai jis tuoj pat pastebėjo. Jis sugalvojo tiesiog fantastiškas priemones -- sukūrė savo asmenišką kontržvalgybą. Padėtis buvo panaši į gero detektyvinio romano siužetą. Visais jam įmanomais būdais Medvedevas sekė šnipus, kurie sekė jį patį. Sekė nelabai vykusį atvirą sekimą, provokavo, net iškojo konflikto su šnipais. Medvedevas pradėjo sekti pašto darbą, tyrinėjo atidarytus ir vėl užklijuotus vokus, siuntė sekimą klaidinančius laiškus. Jis surinko daugybę faktų.

Iš to sekimo susidarė didelė penkių šimtų puslapių knyga, kurią, kaip ir ankstesnę, Medvedevas išleido užsienyje. Tas pagarsėjęs tomas, pernai pasiekęs "best-seller" kategoriją, yra "The Medvedev Papers". Pavadinimo potekstėje: fruitful meetings between scientists of world, Secrecy of correspondence is guaranteed by law.

Didžiulė MacMillan leidykla išleido tą knygą

1972 metais anglų ir rusų kalbomis.

Asmeniška Medvedevo kontržvalgyba prieš sovietines sekimo įstaigas užtraukė jam specifinę sovietinę bausmę: mokslininkas buvo pripažintas psichiniai neveikias. Diganozė nustatyta už akių: dvilypė asmenybė! Jis buvo įmestas į psichiatrinę ligoninę. Užsienio pasipiktinimas buvo toks didelis, kad sovietai nedrįso laikyti Medvedevo beprotnamyje. Po 19 dienų jį išleido. "Bepročio" išleidimas iš ligoninės savaime nustato ko vertos politinių psichiatrų "diagnozės".

Tam tikram laikui Medvedevas buvo atleistas iš darbo, iš genetinės laboratorijos vedėjo pareigų. Jo sūnų išvarė iš mokyklos. Žmoną, mokytoją, išmetė iš vietos. Medvedevai buvo palikti bado ir skurdo malonei. Tačiau kovingasis mokslininkas pasiryžo išleisdinti užsienyje dar trečią sovietinio režimo negandą, sakantį veikalą. Tai būta Solženicino gyvenimo kronika -- dešimt rašytojo persekiojimo metų, jam išleidus savo pirmąją knygą "Viena diena"... kuria jis parodė sovietinės naikinimo stovyklas.

Tačiau ne viską susekė Medvedevas. Jis nesusekė suktos režimo planų: patogaus būdo nusikratyti Medvedevų. "Bepročio" mokslininkui pavedė vykti į Angliją gerontologinėms studijoms. Jam leido vykti su žmona ir sūnum.

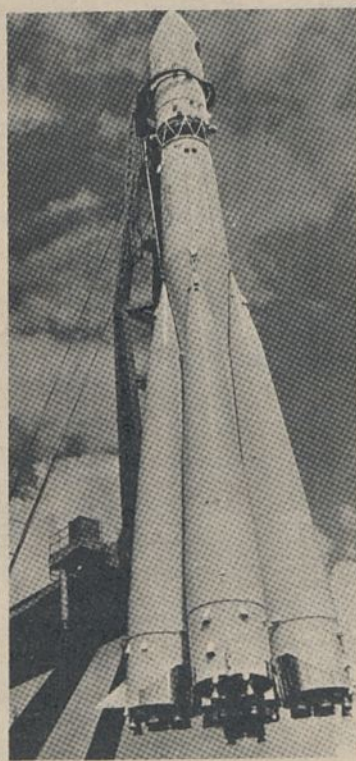
Čelių senėjimo ir kitimo studijų vidury iš jo rankų išrovė sovietinipasa, garantuojantį jam grįžimą į tėvynę.

raketą, bet problema buvo išspręsta pagaliau tuo būdu, kad raketai pakilus 16 motorų turėjo atsiskirti ir raketa toliau skrido 4 motorų varoma. Tai nebuvo ideališkas sprendimas, tačiau bent teoriškai leido iškelti žmogų į erdvę. Bet kaip jį grąžinti? Amerikiečiai žadėjo savo astronautus grąžinti į žemę parašūtų pagalba juos nuleisdami į jūrą. Chruščiovui toks būdas buvo nepriimtinas. "Sovietų erdvių laivas turi nusileisti sovietinėje teritorijoje" — pareikalavo jis. Mat, nusileidus į svetimą jūrą būtų sužinotos visos sovietų blefo paslaptys, užtat jis reikalavo išgalvoti kitokį grįžimą. Bet kaip? Buvo aišku, kad į vandenį nusileisti daug lengviau. Korolevas tačiau ir čia sugalvojo išeitį. Į žemę turėjo nusileisti ne visa kapsulė su žmogumi ar žmonėmis, bet tik maža jos dalis, panašiai kaip iš karinių spausminių lėktuvų pilotas katastrofos atveju gali būti išmestas su visa savo sėdynė. Tokia erdvės laivo dalis svėrė tik 2.400 kg. ir reikalavo palyginti nelabai didelių parašiūtų.

1960 metų gegužės mėn. buvo pastatyta pirmą 20 motorų raketą. Faktinai joje buvo 21 motoras. Tas turėjo varyti paskutinę raketos dalį su 11 tonų spaudimu. Raketą iškėlė erdvių laivą-kapsulę be žmogaus į erdvę, bet negalėjo jos paleisti tinkama kryptimi. Ji skrajojo aplink žemę iki 1965 metų. 1960 metų rugpiūčio 19 d. buvo paleista antra tokia pat raketa, ši kartą su kalytėmis Belka ir Streika. Toji raketa laikėsi plano. Po to sovietų mokslininkai norėjo paleisti į erdvę dar į žmones pana-

šiausias beždžiones. Tačiau amerikiečių spaudoje pasirodžius žiniomis, kad pirmas amerikietis erdvę pasieks 1961 metų pavasarį sovietai turėjo skubėti. Į erdvę vėl tu pačių metų gruodžio mėn. buvo paleisti šunukai Pšolka ir Muška, tačiau kapsulė su jais nuo raketos atsiskyrė neteisingu kampu ir patekusi į žemės atmosferą sudegė. Korolevas pergyveno savo pirmą širdies ataką. Gydytojai patarė jam mažiau dirbti, bet jis jų neklausė. Faktinai ir negalėjo. Kremlius įsakė pasiruošimus paskubinti. Parašutininkas Dolgov, kuriam buvo pavesta išstbulinti kapsulės grąžinimą į žemę, pats žuvo per 500-jį bandymą. Nepaisant to, kad dar ne viskas buvo gerai paruošta, Kremlius įsakė pasiruošimus baigti iki kovo pirmos dienos.

(Sekančiame Nr. kaip buvo parinktas Gagarinas).

Sovietų raketa Vostok.

šiausias beždžiones.

Tačiau amerikiečių spaudoje pasirodžius žiniomis, kad pirmas amerikietis erdvę pasieks 1961 metų pavasarį sovietai turėjo skubėti. Į erdvę vėl tu pačių metų gruodžio mėn. buvo paleisti šunukai Pšolka ir Muška, tačiau kapsulė su jais nuo raketos atsiskyrė neteisingu kampu ir patekusi į žemės atmosferą sudegė. Korolevas pergyveno savo pirmą širdies ataką. Gydytojai patarė jam mažiau dirbti, bet jis jų neklausė. Faktinai ir negalėjo. Kremlius įsakė pasiruošimus paskubinti. Parašutininkas Dolgov, kuriam buvo pavesta išstbulinti kapsulės grąžinimą į žemę, pats žuvo per 500-jį bandymą. Nepaisant to, kad dar ne viskas buvo gerai paruošta, Kremlius įsakė pasiruošimus baigti iki kovo pirmos dienos.

(Sekančiame Nr. kaip buvo parinktas Gagarinas).

laiškai Dirvai

NEDERA PRIEKAIŠTAUTI, NEPASITIKSLINUS TIKROVĖS

Š. m. liepos 11 d. (Dirva Nr. 52), Vl. Būtėnas savo apžvalginame skyriuje cituoja iš mano nekrologo parašyto, a. a. dr. Zenono Ašoklio vienerių metų mirties sukakties progą, šitokią sakinį: "Du broliai liko Lietuvoje, iš kurių vienas žuvo karo audrose, o kitas mirė Sibire" ir toliau rašo: "Partizanų vado mirtį kovos lauke užglostyti nieko nepasakant čia žodžiais... šių dienų pedagogai dr. Motušienėi tikrai nedera".

Tikrai nedera ir žurnalistinei Būtėnui spaudoje priekaištauti, nepasitikslinus tikrovės. Rašydama nekrologą, atsiklausiau dėl žuvusiųjų mirties aplinkybių atskleidimo nekrologe a. a. Ašoklio brolių, gyvenantį Cicerijoje. Jis, dėl jam tik pačiam žinomų priežasčių, pareigavo, kad apie žuvusius brolius parašyčiau taip, kaip nekrologe buvo parašyta. Argi galėjau šiuo atveju kitaip pasielgti?

Neaišku, kodėl gerb. žurnalistas mane vadina "šių dienų pedagogu". Manau, kad tarp šių dienų ar anų dienų pedagogų, profesijos atžvilgiu, skirtumo nėra. Be to, man pedagogo vardas visai netaikintinas. Atėjau į vargo mokyklas dirbti kaip mokytoja mėgėja ir pedagogo vardo niekados nesisavinau.

Patriotizmo mane pamokęs, Vl. Būtėnas, rugpiūčio 3 d. (Dirva Nr. 59) rašo šitaip: "Tik nesenai aptilo audra šmeižtų prieš Cicerio ateitininkus, kad viena kita jų organizacijos narė praejusią vasarą buvo nuvažiavusi į pionierių stovyklą okup. Lietuvoje". Kaip šitokį Vl. Būtėno išsireikimą suprasti? Kodėl tikrų faktų iškėlimą apie ateitininkų organizacijos narių vykimą į pionierių stovyklą jis vadina šmeižtu ir pats sau prieštarauja, rašydamas (Dirva 52 Nr.): "...visi pagalvokime, kodėl didžioji dalis išeivijos griežtai pasisako prieš bent kokį bendravimą su okupantų surakintu kraštu. Pasisako todėl, kad okupantai iš tiekos šeimų bei ištisų giminių pareikalavo per daug kraujo aukų. Ir visa tai la-

TOLMATOS ŽIBURIAVIMAI... (3)

IOWA ŪKININKO RAMYBĖS KAINA

Jūratė Statkutė — de Rosales

Įdomu yra stebėti politinės galvosenos mados. Mackinderio teorija, kad dviejų "ašies padėtyje" esančių valstybių sąjunga yra neįveikiama bei gali užvaldyti pasaulį buvo šventas žodis 1918 metais. Tačiau tai buvo "išėjus iš mados" galvojimas 1945 metais, kai baigėsi antrasis pasaulinis karas.

Esmėje teisingą Mackinderio samprotavimą, jog Vokietijos ir Rusijos sąjunga anuomet būtų buvusi neįveikiama, desakreditavo patys vokiečiai. Mat jie -- kas gi kitas! -- bemačiant susižavėjo Mackinderio teorijomis. Su Haushoferiupriešaky, anglo Mackinderio duotas sąjungininkams išėjimus načiai pervirškino savaip, perkrikštijo juos "Lebensraum" vardu ir, pasitikėdami savo "centrinės" padėties išgarbimui, metėsi į pasaulio užkariavimą.

Vokiečiams 1945 metais karą pralaimėjus, politikos žinovų tarpe klaidingų apskaičiavimų kaltė buvo sukrauta... niekuo nedėtam Mackinderiui asmeniškai, ir visam geopolitikos mokslui aplamai. Gal tikrai vienas kitas išvalgesnis protas, kaip R.E. Harrison ir H.W. Weigert visgi yra sąžiningai pastebėję, jog Hitleris pats savo rankomis sugriovė Mackinderio pranašystėmis paremtus Haushoferio planus, tą dieną, kai jis puolė Sovietų Rusiją: "...and Hitler's stupendous blunder in attacking the Soviet Union saved our world" *, rašė jie 1944 metais.

Tačiau paties fakto, kad Hitleris įveikė sovietus tikrai todėl, jog pas juos "centrinės žemynės" elastiškumo galimybės buvo platesnės už tokias pat Vokiečių galimybes, anuomet, karui baigiantis, niekas gink Dieve, nenorėjo minėti. Mat šią "centrinės padėties" temą naciųpropaganda buvo taip nuvalkiėjusi, jog jos paminėjimas 1945 metais būtų atsidavęs pigia demagogija...

bai sunku užmiršti bei atleisti".

Pritariant šioms Vl. Būtėno mintims, visiems turėtų būti gana aišku, kad Cicerio kilo ne "audra šmeižtų", bet gilus sielvartas, kad žmonės, veždami savo vaikus į okupanto ko-

1918 metais, visas taikos sutarties tikslas buvo išvengti sąjungos tarp vokiečių ir rusų. 1945 metais, priešingai, išrodė juokinga tokių dalykų bijoti, dar juokingiau išrodė bijoti ekonominiai atsilikusios Rusijos.

1945 metais visa Antrojo Pasaulinio karo kaltė buvo suversta tai nelemčiai, Wilsono subūdavotai, rytų Europos "shatter" zónai. Tai ji, ta 1918 metais susmulkinta rytų Europa, su savo politine bei karine mažų valstybių silpnybe buvo kalta, kad antrasis pasaulinis karas iš viso įvyko. Tai ją, tą susmulkintą rytų Europą, pasaulinių žudynių kaltininkę, reikėjo tinkamai nubausti ir visiems amžiams sutvarkyti!

Būdingi yra tuo atžvilgiu 1944 metais paskelbti Wisconsin politinės geografijos profesoriaus R. Hartshorne žodžiai: "So long as there is a threat of domination of Europe, a farmer in Iowa cannot consider himself secure. So long as the shatter zone of Eastern Europe is unstable, the possibility exists that Germany could utilize that area to gain mastery of Europe" **. Suprask, tą "trupančią" rytų Europą reikia kaip nors radikaliai "sutvarkyti", nes kitaip anas vargšas Iowa ūkininkas negalės naktimis ramiai miegoti.

Ir taip, tame keistame Iowa ūkininko apsaugojimo galvoje, milijonai rytų Europos žmonių buvo pasmerkti mirčiai ir priespaudai.

Vardan amžinos taikos Amerikai, rytų Europoje buvo padaryta "tvarka".

(Kitame numeryje: "Jaltos paslaptės").

*) Ir Hitlerio puikus leptelėjimas užpuolant Sovietų Sąjungą išgelbėjo mūsų pasaulį.

**) -- Kol laikosi Europos dominacijos pavojus, Iowa ūkininkas negali jaustis saugiai. Kol Rytų Europos "trupanti" zona yra nenusistovėjusi, tol yra galimybė, kad Vokietija galės panaudoti šią zoną tam, kad užvaldytų visą Europą.

munistinę stovyklą, taip lengvabūdiškai išduoda gyvybės aukas, paaukotas kovoj su komunizmo vergijos nešėjais.

B. Motušienė
Cicero, Ill.

GEAR CUTTERS

SET-UP AND OPERATE
GEAR SHAPER
and
HOBBER

First & Second Shift
SKIDMORE & GEAR CO.
Call Bill Cosgrove 216-442-5132
(66-68)

MAINTENANCE

Local East Side branch of major corporation seeks applicants for:

MECHANIC "A"
ELECTRICIAN "A"

MECHANIC must have experience in machine repair, welding, pipe fitting, machining (lathe and milling machine) and general building maintenance. ELECTRICIAN must be experienced in production machinery, plant electrical systems, motor controls, trouble shooting and new installations. UP TO \$4.86 PER HOUR with excellent fringes. Call Personnel Dept. 216-531-5155.

An Equal Opportunity Employer (66-68)

VIENINTĖLIS LIETUVIS KAILININKAS

NORMANAS BURŠTEINAS

185 North Wabash Avenue

2nd Floor

Chicago, Ill. 60601

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir

677-8489 (buto).

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTU • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

RUGPIŪČIO DVIDEŠIMT TREČIOJI

1939 metų rugpiūčio dvidešimt trečioji diena yra tragiška data Pabaltijo ir Suomijos istorijoje. Tą dieną Maskvon atvyko Vokietijos pasiuntinys ministras Ribbentropas ir buvo pasirašytas niekšingasis Molotovo-Ribbentropo paktas, vienas iš šlykščiausių įvykių modernioje istorijoje. Nacistinė Vokietija ir bolševikinė Rusija pasirašė grobuoniškai - imperialistinį susitarimą, kuriuo Nepriklausomų Pabaltijos valstybių teritorija buvo pasidalinta įtakų sferomis. Į tą grobuonišką susitarimą įtrauktos valstybės nebuvo painformuotos, nei apie kėlus įtraukti jų teritorijas į mainų sandėrį, nei apie įvykusį faktą — nacių ir bolševikų šampanu aplaistytą "bičiulystę".

Dvidešimt trečioji rugpiūčio buvo slapta puolimas iš pasaly, absoliutus tarptautinės teisės ir tarptautinių institucijų degradavimas į nieką.

Išvirtinusi pozicijose, kurias garantavo šis susitarimas, bolševikinė Rusija ilgai nelaukė. Kai Hitlerio armijos per septynioliką dienų sudraskė Lenkiją, bolševikinė Rusija ėjo hijenos pareigas. Rusija grobė Lenkijos sritis, kurios buvo neginamos. Rusija mito karo atlaikomis. Nėra abejonės, kad dvidešimt trečioji rugpiūčio buvo įvadas į rugsejo pirmąją, į karo su Lenkiją provokaciją. Tada vokiečiai, sušaudę ant Lenkijos-Vokietijos sienos tūziną lenkų karo uniformomis aprengtų kalinių, "nusigando" lenkų "invazijos".

Į Maskvą privalėjo atvykti Pabaltijo atstovai. Rugsejo 28 d. buvo iškviesta Estija, spalio 5 d. Latvija, spalio 11 d. Lietuva. Maskva pareikalavo sutikimo Pabaltijo valstybių teritorijoje steigti savo militarines bazes. Reikia galvoti, kad Pabaltijo politikai, gal nujausdami, kad karinės bei diplomatinės pagalbos iš niekur negausia, klusniai rašėsi po savo valstybių savizudybės aktais, Pabaltijo valstybės per savo egzistencijos laikotarpį gyveno gana naivių įsitikinimu, kad jų teritorijos sudarančios buferį tarp vakarų ir rytų milžinų, kad jų suverenumas reikalingas tiems žiauriams ir neramiams milžinams. Pabaltijo valstybės neturėjo tarpusavių sutarčių, užtikrinančių užsienio politikos santarą, bendruosius siekius. Neturėjo jos ir netgi planų apie savitarpės karinės sąjungos galimybę. Maskva laužė jas pačiai, kaip pasakėčioje lengva

laužyti paskiras vyteles, kurios nesurištas į šluotą. Sovietų militarinės bazės, tikras Trojos arklys, pakeitė politinę padėtį. Pabaltijo valstybės likusį laiką iki okupacijos išgyveno pilnai nerealiuodamos, kad jos tapo jau dar formaliai ne-nominuota Maskvos teritorija.

Suomijos eilė buvo po Lietuvos. Suomio J. K. Pasasikivi delegacija, atvykusi Maskvon gauti sovietinę notą, atmetė sovietų reikalavimus. Derybos truko ilgai, bent tris savaites. Stalino akivaizdoje Molotovas brutaliai aprėkė Paasikivį: "Ar jūsų intencijos yra išprovokuoti konfliktą". Jis gavo kietą suomio atsakymą: "Tai yra jūsų intencijos".

Sekė 105 dienų karas (1939 gruodžio 1 d. — 1940 kovo 13 d.). Suomija kapituliavo, bet Sovietai sumokėjo milžinišką kainą už tą mažytės valstybės kapituliaciją. Pasaulio istorija nežino pavyzdžio, kad su tokio karo intensyvumu trijų su puse milijono gyventojų valstybė kautųsi per tris mėnesius su šimtas aštuoniasdešimt milijonų milžinų.

Deja, trys pokarinės dekadės pavertė Suomiją kaimynui milžinui prisitaikiškiu kraštu. Žmonių masytysena degeneravo. Kaimynas noras padaryti Suomiją pastumdėliška, atrodo, nebepurto tų, kurių tėvai kovėsi Mannerheimo linijos bunkeriuose. Gal būtų, naujos, susitaikėliškos nuotai kos ir radosi dėl to, kad laisvės herojai jau po velena?

1970 m. rugpiūčio 26 d. "DIRVA" jau buvo palietusi radikaliai pasikeitusios Suomijos temą. "Suomija jaudinasi dėl Afrikos, bet nemato savo kaimynų skausmo", rašė tos dienos laidoje "Dirva". Tai nebuvo mūsų leidinio sakiny, bet "New York Times" 1970 metų rugpiūčio 13 d. laidos nusistebėjimas.

Laikraštis buvo nuširdžiai nustebta, kad Suomija smarkiai puolė Pietų Afrikos valstybę, kaltindama ją būtais ir nebūtais genosido ir okupacijos faktais, tačiau niekad ta pati Suomija nekėlė balso dėl Pabaltijo okupacijos. "Toks dvigubas tarptautinio teisingumo matas kenkia tarptautinei teisei", pareiškė spaudinio bendradarbis E. W. Ercklenz.

Su gailėsčiu tenka prisiminti, kad ir Pabaltijis, sovietų militarinių bazių steigimo sutarčių suvaržytas,

Prieš kiekvieną didesnę lietuviškos veiklos sujudimą mūsų spaudoje padaugėja apie jį žinių, pageidavimų, komentarų. Susilaukė jų ir ketvirtasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas, įvykstantis šį savaitgalį Washington, D. C. To ne eilinio lietuviško gyvenimo įvykio išvakarėse dalis lietuvių skundžiasi, kad mūsų spauda per mažai apie jį rašo ir per mažai juo domisi. Kiti pastaruoju faktui kaip tik labai džiaugiasi.

Šią vasarą vieno lietuviško laikraščio vedamasis užgryė po JAV LB Tarybos rinkimų mūsų užviešpatavusią ty. lą Bendruomenės klausimais, išvystydamas šios tylos sužavėtą vedamojo autorius padarė išvadą, kad, girdi, dabar jau visi JAV lietuviškai patenkinti rinkimais ir džiaugiasi juose išspręstais bendruomeniniais klausimais. Deja, to laikraščio išvedžiojimams tuoj griežtai pasi-priešino kitas (dienraštis) ir savo vedamojo skiltyse kategoriškai paneigė šiuos pirmojo laikraščio optimistiškus tvirtinimus. Čia suminėjau vienas iš kraštutiniausių nuotaių Bendruomenės atžvilgiu seimo belaukiant. Bendruomenės adresu tų nuomonių yra įvairiausių. Tas, žinoma, natūralu, nes, anot žymaus bendruomenininko mėgiamos ir dažnai kartojamos lietuviškos liaudies išminties -- "genys margas, bet pasaulis dar margesnis"...

Natūralu ir nenuostabu, kad artėjanti PLB seimą mes ne vienodai įsivaizduojame, jo uždavinius ne vienodai suprantame, ne vienodus reikalavimus jam statome, ne vienodais lūkesčiais jo rezultatų laukiame. Savaike suprantama, jis mūsų visų vienodai ir nepatenkins. Tiesa, seimo programa ir su juo susiję renginiai taip pat yra kompromisas. Teko derintis prie vietos, laiko, esamų pajėgų, lėšų ir kitų sąlygų. Svarbiausia, teko suderinti daugelio asmenų pageidavimus. Dalis tų pageidavimų buvo: leiskite seimo atstovams kuo plačiau pasisakyti, svarbiausia sudarykite progą iš tolimųjų kraštų atvykstantiems išsikalbėti jų bendruomenės liečiančiais klausimais. Šalia to, spaudoje buvo raginama kad į seimą atvykstantieji atstovai gerai pasiręntų, kad jame išskeltų gerus sumanymus, kad pasiūlytų vertingus nutarimus. Iš kitos pusės buvo daugelio primenama, kad praėjusių PLB seimų

vien tikrai jautriai ir slap-tai pritarė didvyriškai Suomijos kovai. Kasžin, ar buvo bent organizacija, kuri teiktų Suomijai ekonominę pagalbą?...

Rugpiūčio 23 d. patriotinėje išeivijoje visad turėtų būti atžymima kaip **pasaulio piktybės diena**, minima, lydimą paskaitų, pranešimų, Molotovo-Ribbentropo pakto komentary. Ta data negali nusukti bėgančių dienų sraute. (rd)

KO LAUKIAME IŠ KETVIRTOJO PLB SEIMO?

DR. ANTANAS BUTKUS

programos būdavo perkrautos sveikinimais, persūdytos kalbomis, perpildytos iškeltų klausimų daugumu bei pasiūlytų nutarimų gausumu, kurie ir dabar tebeguli archyvuose dulkių apnešti. Nusiskusta, kad per daug seimo proga rengiama kultūrinė - pramoginių renginių, kad ne likdavo pakankamai laiko svarbiems posėdžiams, ramiam išsikalbėjimui, vertingiems nutarimams apsvastyti. Deja ir vieni ir kiti siūlytojai beveik išimtinai kalbėjo arba mažai pasakančiom bendrybėm, arba su diametrišku priešingumu. Žodžiu iš apie seimą rašiusių ir apie jį kalbėjusių pasigedome konkretumo pasiūlymuose.

PLB seimo programa yra nepaprastai suvaržyta laiko atžvilgiu -- vos keliolika valandų kas penkeri metai. Šiose sąlygose savaime aišku nudugnai apsvastyti visų klausimų neįmanoma. Kad seimo atstovai turėtų daugiau progos pasisakyti, šio seimo darbotvarkę suskirstyta atskirų darbo sričių sekcijomis. Deja ir čia susidurta su bėdomis, nes atsirado klausimų, kuriuos, daugumos pageidavimu, teks svarstyti tuomet, kai tuo pačiu metu jokia kita sekcija neposėdžiaus. Atseit, teks užimti visą seimo laiką tuo metu tik šiems klausimams svarstyti. Tuo būdu sutrumpėjo atskirų darbo sričių sekcijų posėdžių laikas, tačiau jose to laiko bus daugiau, negu kad būdavo kituose PLB seimuose.

SVARBIAUSIAS SEIMO UŽDAVINYS

Visuotinai pripažįstame, kad išeivijos lietuvių turi du pagrindinius uždavinius: Lietuvių išlaikymą bei jo pertekliną jaunėsniams mūsų kartoms ir pagalbą Lietuvai atgauti laisvę. Geriam šiuose uždaviniuose vykdyti ir buvo įkurta LB. Buvo tikėtasi, kad ji atstovaus visus išeivijos lietuvių. Tikėtasi, kad joje dirbs visi lietuvių. Šis tikslas toli gražu gyvenime dar nėra atsiektas. IV PLB Seimo mano supratimu, pats svarbiausias uždavinys yra išsiaiškinti ir suprasti kodėl ne ir sutarti bei išdirbti konkrečius planus kaip LB. Bendruomenės darbas pritraukti jei ne visus, tai kuo daugiau išeivijos lietuvių. Bendruomenėje, kaip ir kitame išeivijos lietuvių darbe dirbama laisvanoriškai, be atlyginimo ir laisvalaikio. Dėl šių priežasčių ir dėl sunkumo atlikti tikrai vertingą - kūrybingą darbą -- darbo rankų tikrai ribotas skaičius. Dalis jų nubyrejo dėl senatvės, nesulaukdamai pakaitalo iš jaunėnių. Dalis jų nubyrejo nepakęsdami kritikos, dalis atstumi dėl kitokių priežasčių, kurias čia visas nėra prasmės išvardinti. Faktas, deja, tas, kad tos darbo rankos retėja ir ateityje nenusimato jų padaugėjimo.

SUSITARIMAI TURĖTŲ
PAKEISTI NUTARIMUS

Neužtenka tvirtinti, kad LB yra visuotina, kad ji tvarkosi demokratiškai ir kad kiekvienas lietuvis yra savaime jos narys. Reikia, kad tas kiekvienas (bent jų didžioji dauguma) tiems LB darbams pritarų, juos dirbtų ir juos remtų materialiai ir moraliai. Deja, to šiandien dar nėra. Liūdniausia, kad be radikalaus darbo metodų bei organizacinės santvarkos peržiūrėjimo to pagerėjimo ir ateityje negalime tikėtis.

Savanorį darban tegalima gražumu prisikviesti, sudarant jam priimtinas sąlygas, jo darbą vertinant, iškeltai. Neįmanoma jam įsakyti, ne galima paklusnumo išprievartauti kad ir gražiausiai skambančiais nutarimais. Nutarimų vietoje šiame seime reikia ieškoti sutarimų. Sutarti neužtenka vienminčių ar draugų būtyje. Sutarimų reikia ieškoti pakankamai tarantis ir su kitais galvojančiais.

Demokratiniai rinkimai nepriklausomos valstybės gyvenime yra pati

tinkamiausia priemonė daugumos piliečių valiai išreikšti. Tačiau ir šioje sistemoje praktiškai ne visados pavyksta tai padaryti. Vietoje tiesioginio piliečių valios pareiškimo dažnai tenkama sitenkinti atidavus balsą už vieną ar kitą partijų išstatytą kandidatą. Viena laimė, kad valdžion kandidatuojuojantieji (partijų išstatyti kandidatai) iš anksto ir viešai pareiškia savo nusistatymus svarbiausiais klausimais. Rinkėjai gali juos klausinėti, diskutuoti, įtaiginėti. Gali sekti jų darbus ir nepasitenkimo atveju jų daugiau neberinkti. Svarbiausia, rinkimuose dalyvauja didelis gyventojų nuostimis ir valdžion nepatekusi opozicijos partija organizuotai seka ir kritikuoja pasitaikančius valdžios nukrypimus. Gyventojai yra labai dažnai apklašinėjami taip vadinamuose "nuomonės rinkimuose". Žodžiu, valdžion patekusieji turi visą laiką sekti gyventojų nusistatymą tuo ar kitu atžvilgiu ir su jų pageidavimais skaitytis.

Visai kitokia yra Lietuvių Bendruomenės problema šiuo klausimu. Ne turėdami valstybinių priemonių, mes negali-

(Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Šiomet minime Vilniaus sukaktį. Žinoma 1323-ji metai nėra jo įkūrimo data, o tikrai viešas valdovo sostinės raštu patvirtinimas, t.y. raštiškas dokumentas, kuriuo galime neabejotinai remtis. Kad toje vietoje, kuri yra nepaprastai patogi politiniui ir tikinui atžvilgiu, miesto tikrai būta daug anksčiau, liudija įvairūs kiti duomenys, kaip archeologija ir kt. O ir iš tųjų karaliaus Gedimino laiškų matome, kad tenai tais metais jau net pora krikščionių bažnyčių stovėjo, net dvejopų užsienio vienuolių atstovų ten darbuotasi. Iš to galima spręsti, kad čia ne tik miestas jau iš anksčiau gyvavo, bet ir valdovo sostinės būta, nes argi įsiai svetimos religijos pats statydyti jų maldinimus, jei tai nebūtų čia jo reziduojamoji vieta, į kurią turi suplaukti visi ryšiai su užsienio kraštais. Tos vienuolijos tartum atstovavo tam įvairiam Europos pasauliui, su kuriuo Gediminui rūpėjo užmegzti glaudesnius santykius, nes viduramžių laikais Romos religijos galybė ir politikoje buvo vyraujanti.

• Tačiau jei jau tais laikais minimaliais metais Vilniuje stovėjo net dvi krikščionių bažnyčios, tai, reikia manyti, jos nebuvo pastatytos per vienerius ar dvajus metus, nes tuomet statybos technika buvo lėta: gal būtų trukę bent 5-10 metų tas jų įtrošimas. O dar giliau žvelgiant, reikia suprasti, kad svetimai religijai šventamųjų statymas negalėjo įvykti tuoju pat, vos tik valdovui čia sostinę pasirinkus: pirmiausia privalėjo įsiai pats su gausia palyda pakenčiamai įsikurti, gyvenamaisiais trobesiais ir savo tikybės šventamaisiais apsirengti -- tik tuomet tegalėjo galvoti apie užsienio tam tikrų organizacijų (religinių ar politinių) pastovų įkūrinimą. Taigi 1323 metai tikriausiai nėra nei Vilniaus įkūrimo ne sostinė pavertimo data. Betgi tas Gedimino laiškuose savos sostinės raštiškas paminėjimas yra svarbus istorinis dokumentas ir -- vertas kultūringai atšvesti.

• Iš to dokumento mes sužinome ir kitų didžiai reikšmingų dalykų. Mums verta įsidėmėti, kad krikščionybė Lietuvos sostinėje 1323 m. buvo jau ne tik pastoviai ryškūs ir tvirtas veiksnys su savom veikiančiom bažnyčiom, bet -- net Lietuvos valdovo viešai globojama, iš svetur atvykusių vienuolių apaštalavimui jų maldos namus statydam. Šiuo atveju išaiškėja ir ano metu mūsų valdovo aukšta dvasinė kultūra bei nuširdi tolerancija: regul visos tikybės darniai sugyvena ir klesti, jei tik jos žmonės daro kilnesnius ir į gera veda, jei jos neša šviesos ir tobulėjimo spindulį. Matyt, Gediminas dar pačioje pradžioje nebuvo susidūręs su svetimų religijų savanaudiškais užmojais ir nešamom blogybėm.

Taigi, Vilnių mums verta dabar minėti įvairiomis jo sukaktimis, nors jo įkūrimo metai dar skendi tolimų legendų rukuose. Šiomet su sostinės vardu itin minėtinas ir tas didžiai išmintingas bei darbštus karalius Gediminas, kurio pavyzdžiu galime gėrėtis ir sekti. Jis ne tik sugebėjo plačiai aprėpti valstybinių reikalų, bet visais būdais bandė kelti savo krašto kultūrą ir realiai ugdyti medžiaginę gerovę.

• Dar turime darbingo rudens sezoną 4 mėnesius -- galime ir visą žiemą pratęsti -- tebus ši Vilniaus ir Gedimino sukaktis mums kaip padangų gairė, į kurią kreipiasi žvilgsnis, siekiant bent kiek atitrakti nuo kasdienės buities smulkybių ir egoistinių įpročių. Teįvyksta paskaitos, akademijos, spaudoj tepasipila straipsniai (ne vien praeitis, bet ir dabartis), tepražydi beletristika ir poezija Vilniaus garbei! Dailininkai tesukuria naujų paveikslų, teatraini tepateikia scenos vaizdų, Teišpopuliarėja ir karaliaus Gedimino paveikslas: senovinis pagonis, o kokia pasigėrėtina tauri asmenybė! Tebus šio sezono pradžiai mūsų draugijoms ir sambūrių vienetams, jaunimo sueigoms ir pavieniams meno ar mokslo žmonėms -- bent naujesnė kultūringa tema ir paskata uoliau į tautinės gyvybės darbus pasinėti. Mūsų sostinės turtina istorija, jos grožis ir garbė kiekvieną nuetikia šviesiai -- net svetimieji Vilniui susižavi ir nepamirštamai jį įsiūni. O skaudi dabartis kiekvieną lietuvių ne tik akstina, bet ir įparciuoja į šviesą. mingam darbui, kad tasai daug žimtų metų spindėjęs Lietuvos deimantas vėl atgautų Laisvės vainiką!

Sovietų Sąjungos taikos laikotarpio strategija (3)

Naudotasi medžiaga iš Instituto Konfliktui Studijuoti - I.S.C. specialaus pranešimo išleisto Londone š. m. pavasarį.

Bronius Aušrotas

Per paskutinį dešimtmetį Sovietinės žvalgybos veikla keleriojai paaušo. Prisiminkime, kad prieš 10-tį metų Sovietų diplomatų skaičius vi soje V. Europoje siekė 1,485 asmenis; gi 1973 m. tų diplomatų skaičius pakilo net ligi 2,146 žmonių, kas reiškia 50% tokių tarautojų padidėjimu. Manoma, kad šiuo metu visuose NATO kraštuose apie 45% visų akredituotų Sovietų diplomatų dirba šnipinėjimo darbą. Gi kai kuriais atvejais, Sovietams svarbiose valstybėse žvalgybininkų skaičius siekia net 72%!!!

Šiuo metu (1973 m.) Maskvoje yra akredituoti 369 vakariečiai diplomatai (išskiriant Belgiją ir Angliją); gi Sovietai Vakaruose turi 2,146 pareigūnus. Proporcija Maskvos naudai: 6:1!!! Pagal bendrą išvadą iš jų 36%, kas yra labai mažai, verčiasi vienokia ar kitokia šnipinėjimo veikla. Be to neužmirština, kad kiek dar yra nesuskaituoti KGB ir GRU agentų, slapukų, kurie niekada ir niekur nebuvo užregistruoti.

Studijos rašytojai yra priėję išvados, kad Sovietų diplomatų padidėjimas per paskutinį dešimtmetį Europoje yra buvęs visiškai nereikalingas diplomatiškoms pareigoms atlikti; jis tetarnauja tik Sovietinės valstybės slaptiesiems interesams.

Studijos autoriai taip pat atkreipė reikiamą dėmesį į V. Vokietijos labai patogią šnipinėjimo padėtį: tarp V. Vokietijos ir Sov. S-gos satelitų vyksta beveik vakarų vokiečių nekontroliuojamas susisiekimas; tai sudarolabai palengvintas sąlygas Sovietų agentams susitikti jų kontroliuojamoje teritorijoje. Čia verta pastebėti, kad stambiausias Sovietų šnipinėjimo mazgas yra sutelktas Rytų Berlyne -- Karlshorste: į čia subėga visos šnipinėjimo gyslos iš V. Europos bei V. Vokietijos.

Sovietų žvalgybinės veiklos sekimas atidengė, kad ji visą laiką auga. Paskutiniiais metais pastebėta, kad prieš žvalgybininkai stengiasi sumegzti ryšius su vakarų finansininkais, pramonininkais, tyrinėtojai bei politikais. Žinoma, kad tokių susitikimų metu ne tiek ieškoma informacijos, kiek stengiamasi paveikti tokius asmenis keisti savo požiūrą apie SSSR. Bent pirminėse verbavimo pakopose viskas vyksta be kliūčių, "lyg saldžiu medumi patepta". Ir, be abejo, labai dažnai, kai kurie verbuojamieji tokius ryšius su Sovietais stengiasi nuslėpti, kas labai dažnai apsunkina kontržvalgybos darbą. Pirmieji, nieku dėti susitikimai, vyksta taip vadina mūsų "cocktail" nugėrimų

metu ir verbuojamieji dažnai nesupranta, arba būna naivūs, kad išvelgti tikrąją tokių susitikimų esmę. Dažnai, kai kurie verbuojamieji parodo nuosirdų kvailumą - naivumą, kada susitinka akis į akį su gyvenimo tikrove. Čia noriu pabrėžti, kad kai kurie šių teigimų yra aprašyti gyvais pavyzdžiais, kurių čia, dėl vietos stokos, negalima paminėti.

Šio straipsnio rengėjas yra priverstas labai drastiškai sumažinti ir sutrumpinti šį darbą, nesumindamas sekančius skyrius, kurie yra tos studijos integralinė dalis:

DETENTE EUROPOJ

Šiame labai išsamiai parašytame skyriuje autoriai kalba apie Sovietų tikslus siekiant detentės Europoje. Sovietų veiklos metodai rodo, kad jie to tikisi lengviausia pasieksią pagrindine veikla ir išsiskverbimu į vadovaujančias pozicijas, kaip valdžioje taip ir kitose svarbiose įstaigose. Šito siekdam Sovietai skiria labai daug dėmesio Vakarų valstybių darniam bendradarbiavimui suskaldyti. "Divide at impera", šis obalsis iš romėnų laikų ir šiandien randa platų pri taikomumą sovietinėje ekspansijos politikoje.

APIE PASAULIO SU-REVOLIUCINIMO EIGĄ

Siame skirsnyje studijos autoriai labai plačiai cituoja Sovietų ideologą Ponomarevą ir kitus, teigdami, kad "P. ir toliau mato aštrėjančią dviejų stovyklų kovą (grumtynes) darbinės šėšelyje". Visas skyrius yra puikiai parašytas, remiantis įvairiais naujaisiais vos prabėgusių metų susitarimais.

REVOLIUCINĖS STRATEGIJOS

Šis skyrius yra idomus tuomi, kad jame kiekvienai Vakarų demokratinei valstybei yra skir-ta apskiai vietos aprašyti toms strategijoms, kurias bolševikai naudoja, griaudami nusistovėjusias socialine santvarkas kaip Prancūzijoje, V. Vokietijoje, D. Britanijoje, Italijoje ir JAV.

Kadangi kiekvienas iš virš minėtų kraštų turi

savitas valdymosi ir socialinio susitvarkymo formas, tad iš jų kiekvienam yra pritaikoma atitinkama griovimo strategija. Italija ir Prancūzija, kur komunistinės partijos yra stiprios, pasitarosios vaidina svarbiausią vaidmenį, pasinaudodamas socialistų ir "nuosaikiųjų" kairiųjų talkininkavimu. Taip pat ir Romos pažangiųjų katalikų paslaugos yra priimamos į talką. Čia teprimintina, kad Italijos TV tarnyba yra taip pat perpildyta kompartijai priklausančių pareigūnų. V. Vokietijoje, kur KP dar tebėra silpna, naudojama SPD patarnavimais, kuri yra labai stipriai komunistų infiltruota. Taip pat ir Vokietijos universitetų studentų organizacijos yra dažnai kontroliuojamos komunistų ar jiems palankiai nusiteikusių "amžinių" studentų; taip pat neužmirštinos ir Düscke's bei Baader-Meinhof teroristų grupės.

Gi D. Britanijoje sovietų subversinės veiklos tvirtovės yra sutelktos Darbo Unijų vadovų rankose, kurių didžioji dalis yra komunistai ar pro komunistiškų pažiūrų asmenys. Taip pat daug komunistų yra infiltruoti į "media" ar į žinių tarnybas, BBC neišskiriant. Gi Anglijos universitetuose taip pat galima sutikti daug įvairiaplaukių komunistų ir jų šalininkų.

W.C. Sullivan, buvęs aukštasis FBI pareigūnas, išėjęs iš valdžios tarnybos yra parašęs skyrių apie "sovietų taikingos koegzistencijos" pasitangas Amerikoje. Autorius teigia, kad nepaprastai nusikraujavusi JAV KP darė viską, ką tik ji galėjo, kad pasitarnautų bolševikų interesams Amerikoje. Vienok Sovietai teisingai įvertino labai jau ribotą savo partijos galimybę pasitarnauti SSSR: todėl Sovietai daugiau pasisventė savo senam pagrindžio darbui į jį dar įtraukdami įvairias grupes ir organizacijas, kovojusias prieš karą Vietnam, kurios teisiškomis priemonėmis, labai dažnai to ir nežinodamos, pasitarnaudavo Sovietų tikslams.

PASTABA: Šias Stu-

Clevelando skautės akademikės parade.

J. Garlos nuotrauka

KO LAUKIAME IŠ IV PLB SEIMO?

(Atkelta iš 3 psl.)

me įgyvendinti valstybinės santvarkos, tad ir rinkimai pasidaro labai ribotos reikšmės ir vargu ar atneša į juos didesnę viltį. Kategoriškai galima tvirtinti, kad jie bent JAV-se net nebando išreikšti lietuvių valios, nesurenka jų nuomones svarbiaisiais mūsų gyvenimo klausimais, nesuteikia gairių išrinktiesiems, bet palieka juos "Dievo valia" ir aktyviųjų bendruomenininkų manipuliacijai. Tam yra keletas priežasčių. Labai mažas išeivijos lietuvių skaičius tuose rinkimuose dalyvauja (JAV-se vos dešimtadalis visų lietuvių). Tarybon kandidatuojančiai iš anksto nepareikia savo nusistatymo pagrindinius klausimus, pav. JAV LB - ALT santykių reikalu, Jaunimo Sekcijos ir jaunimo organizacijų santykiavimo bei sekijos vadovybės sudarymo atveju ir kt. Nėra organizuotos konstruktyvios opozicijos.

Dėl JAV LB Tarybos rinkimų praktikos visai teisingai V. Rastenis "Akiračių 6 nr. rašo: "B-nės Tarybos rinkimų proga jos rinkimų masėje niekad nebuvo diskutuojamos mūsų B-nės problemos, ir ta rinkimų masė neturi aiškaus supratimo, kokios tos problemos yra nei turi nusistatymo, kaip konkrečiai jos turėtų būti sprendžiamos. Neturi tokio nusistatymo netgi daugumas kandidatų į B-nės Tarybą. Todėl tiesioginis balsavimas B-nės Tarybos rinkimuose beveik ištisai esti aklas balsavimas. Bal-

dijas galima užsiprenumeruoti už \$26.00 metams šiuo adresu: The Institute for the Study of Conflict, 17 Nothumberland Av., London, WC 2N 5BJ

suojava už balsuotojui simpatingesnes kandidatų profesijas, už amžių, arba už tai, kad kandidato vardas jam dažniau girdėtas, gal ir veidas dažniau matytas... Tai ne atstovybės rinkimai, o tik kandidatuojančių populiarumo kontestas". Dėl panašių priežasčių aš tokius rinkimus savo laiku Dirvos skiltyse esu pavadinęs "katės pirkimu maiše".

Nenuostabu, kad toks LB Tarybos rinkimų būdas labai patinka mažai grupei aktyviųjų bendruomenininkų. Šiose sąlygose jims labai lengva savo įtaką išlaikyti. Kad jiems patikimus kandidatus išrinkti, užtenka vienam iš jų pakugždėti vienam iš Chicago žurnalistų. Pastarasis -- braukšt straipsnelį su gražia fotografija į vieną iš Chicago dienraščių prieš pat rinkimus. Tas straipsnelis, paprastai, neilgas, tačiau pilnas šiltų žodžių apie jaunolio nueitą kelią, jo išsimokslinimą bei priklausomybę ateitininkams, o gal net ir skautams. Tokį straipsnį vienas malonumas skaityti. Jį perskaitęs, kaip gi siūlomo kandidato nerinksi -- juk tai mūsų tautos ateitis. Išrenkama ir tuo pačiu užsitikrinama, kad Bendruomenė gyvuos. Jeigu netikite -- pasiimkite Tarybos kandidatavusių sąrašus (galite šios Tarybos, galite praėjusius -- vistiek) atsiųskite minėto dienraščio priešrinkimines skiltis ir patys pamatysite, kad šio žurnalisto straipsneliuose rekomenduotųjų pasigėrėtinas skaičius pateko Tarybon. Procentiniai imantai pats didžiausias "blokas" visų Tarybon išrinktų atstovų. Žodžiu, paskutiniai dviejų Tarybų rezultatai aiškiai įrodė, kad šis kelias yrapats patikimiausias patekti "val-

džion". Tiesa, dar viena sąlyga ir rekomendacija -- Tarybon kandidatuo jantis neturėtų maišyti jokio apylinkės ar apygardos veikloj...

SUTARKIME TAI, KĄ GALĖSIME ĮVYKDYTI

Nei LB Tarybos, nei PLB Seimo atstovai prieš jų išrinkimą nėra viešai išdėstę savo pažiūras į svarbiausius LB klausimus, tad jie tikrą mandatą pasisakytį visų išeivijos lietuvių vardu iš tiesų ir neturi. Tad suvažiavę atstovai turėtų gerai apsvarstyti ir pagalvoti, ko iš jų laukia juos rinkusieji. Pirmiausia, mano supratimu, jie laukia sutarimo. Jie taip pat tikisi, kad būtų sudarytos sąlygos pavieniam ir organizacijom priklausantiems lietuviui drauge dirbti mūsų svarbiausių uždavinių išsipareigojime. Laukia jie ir sutarimo okupuotoje Lietuvoje pasilikusių tautiečių atžvilgiu, laukia sutarimo tarporganizacinėje jaunimo veikloje, laukia kultūrinei veiklai išplėsti tinkamųjų sąlygų sudarymo, bet už vis labiausiai jie laukia tarpveiksminės darbo koordinacijos, veiksmų sutarimo ir darbų pasidalinimo. Jeigu tuo kas iš gerbiama Seimo atstovų tuo netikite, pasiskaitykite Omahos LB apylinkės nutarimą, kuriame vienbalsiai pareiškiama užsaldyti visas laisvės reikalams surinktas aukas iki bus pasiektas veiksmų susitarimas. Dar daugiau, vienas Chicago lietuvis man raštu yra pažadėjęs paskirti penkiadesimties tūkstančių dolerių premiją išeivijos lietuvių reikalams su sąlyga, kad būtų sudaryta viena išeivijos lietuvių vadovybė (panaši, kaip kad aš savo projekte savo laiku Dirvoje buvau pristatęs). Finansiškas paramos žymiai daugiau atsirastų ir iš kitų lietuvių, jeigu dar būtų projektai būtų gerai paruošti ir koordinuojami, o jiems finansuoti būtų sudarytas bendras finansų fondas.

HOUSEWIVES

Full or part time work. Good salary. Increases while training. This job offers steady employment with opportunities for advancement.

APPLY

TOP HAT INC.

TELEGRAPH-VAN BORN
TELEGRAPH-CHICAGO
GRAND RIVER BEACH-DALY
FOURTH-SOUTHFIELD
12 MILE AND GRATIOT
8 MILE AND RYAN

(64-66)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Jaunimo skaitinių klausimai (2)

ALG. DOMEIKA

Švietimo pareigūno lėkštą filosofaviną apie skaitinius jaunimui rodo ir tas jau pora metų skelbiamas, čia vėl pakartotas mitas, esą -- "Imti knygas iš Lietuvos bus skriauda mūsų išeivijos rašytojams -- jiems ne bus prasmės rašyti". Visų pirma tai skaudus mūsų rašytojų įžeidimas. Argi tikram kūrėjui veikla kurti yra tik tokia prasmė: kolei nėra jokių varžovų, kol nėra kitų knygų apyvartoje? Antara, argi tik tokią priežastį Š. Taryba teigė, kodėl savam jaunimui auklėti dabar netinka parsišius dinti Maskvos planais ga minamų skaitinių? J. V. savo straipsnyje kitokių priežasčių nenurodo (todėl ir piktinasi tais, kurie priešinas Š. Tarybos siūlomai išigabenti komunistinių leidyklų bedievinei ir antitautinei raštijai). Tarsi nežinotume, jog anapus uždangos jokia knyga neišvysta dienos šviesos, jei ji nepadedą ugdyti "žmogų be Dievo" ir betautybės, išskyrus rusų tautą; jog ten visi jaunimo skaitiniai paruošiami taip, kad vaiką lenktų ne į idealizmą ir krikščionišką moralę, bet į materializmą; jog ten visose be išimties, net grynai mokslo knygose ta šališka kryptis privaloma ir išlaikoma. Ne, to šiame straipsnyje negvildinama, o skaitytojai pateikiamas vien tas juokingas mitas -- apie tariamą skriaudą mūsų autoriams. Lyg tai dėl mūsų rašytojų ambicijų ar pasiplenymo dabar negalima mūsų mokyklose įvesti okupanto "be galo pigias ir gražias iliustruotas knygeles". Ir ne paminima, kad ir pas mus yra nebrangių knygelių (pvz. Draugo ir kiti išpardavimai), kad turime ir puikių iliustratorių. O šitoks pakaltinimas mūsų rašytojams yra visai be pagrindo, ir tame J.V. teigime nėra nė krislo tiesos. Argi išeivijos rašytojai bent vienas iš vaikų -- jaunimo literatūros pragyvena, kad bent kokia "konkurencija" iš šalies jų darbą bei užmojus palieštų ir sudarytų skriaudą? Iš viso doram rašytojui nė negali būti jokios "konkurencijos", nes kiekvieno kūryba yra visai skirtinga ir nepakartojama, o kūrybos erdvės yra be ribų. Net priešingai, bet kokia gausesnė įvairių knygų apyvarta ugdo talentus, teikia paskatos darbui. Pažiūrėkime ir konkrečiau. Pvz. kurie autoriai čia dabar rašo jaunimui ir vaikams -- tai daro daugiausia iš tautinės pareigos, jautriai suprasdami jaunimo ugdymo reikala svetur. Švaistas, Dovydenas, Baronas, Žitkevičius, Zobarskas ir kiti, tur būt, meliau savo plunksną skiria bendrajai literatūrai, nes tik ten talentas kupiniau ir erdviau išsiskleidžia. Net Bindokie-

nė, du jaunimo konkursus laimėjusi, regis, noriai atsidėtų visuotinei beletristikai (jos romanas gana sėkmingas), nes ten pasiekiami patys aukštieji rašytojo pasitenkinimo ir pripažinimo laurai. Kaip regime, mūsų rašytojai raštijoje jaunimui reiškiasi daugiau iš tautinio išipareigojimo, matydami tą sritį apleistą, ir tik džiaugtųsi, jei ta pareiga atpultų -- galėtų daugiau atsidėti tiesioginiam pašaukimui. Tad ne vaikų skaitinių autoriams nauda ar skriauda, bet -- išeivijos jaunimui, kai ji dėl gerų knygų stokos sparčiai apgožia svetima kalba ir papročiai, nutautinimas ir nureliginimas. Sykiu yra skaudi skriauda visai mūsų bendruomenei ir tautai. O J.V. tų jaunimui raštų reikšmę aiškina visai atvirkščiai: girdi bus skriauda mūsų autoriams, jei bus gausiau įvežta pigių, Dievą ir Lietuvą paneigiančių knygelių vaikams, bus lygspraga užpildyta, neberekės jiems savo talento taisyti, o aiškoti. Toks šio reikalo supratimas yra apstulbinantis. Tai aiškus emigracinio pasimetimo ženklas, kai imama blaškytis ir vertybėse nesusi gaudoma, slystama į paviršutiniškumą ir pasišokama dirbti darbus be rimto atsidėjimo ir be kvalifikacijų.

Regisi, šiuo straipsniu J.V. siekia kiti kurios Š. Tarybos žygius teisinti ir -- dar kartą okupanto leidinius pagiriant visuomenės pritarimą pelnyti, nes šiaip čia švietimo ir skaitinių tema nieko naujo neduoda, vien maldaujama pinigų (mecenatų). Nauja gal tik tai, kad jau ir apie maksvinius mokyklų vadovėlius užmetama mintis, jog jie "nebūtų kenksmingi... tokiu būdu kaip tik vaikus būtų galima lengviau nuo komunizmo atgrasinti". Šis pasakymas dar lyg priskiriamas kažkokių pašalinių asmenų atsakomybei, bet jie neįvardijami, o ta mintis žurnalo pirmame puslapyje paties redaktoriaus pareklamuojama.

Nuostabu, kad ilgoko laiko bėgyje LB jaunimo skaitinių komisija daugiau nieko nenuveikė, jokių planų nesudarė (ir pati, atrodo, numirė). Prašomi iš visuomenės pinigai, o ne paruošta jokių aiškių pagrindų, kaip dalykai vykdytini, nepasitūloma aiškesnės programos. Čia smulkiau minima vien ta spec. komisija, nagrinėjusi okupanto leidinius. Bet nebūta komisijos mūsų laisvai raštijai peržiūrėti. Nebuvo komisijos nei knygų geresniam išplatiniui vykdyti. Ne išdirbta nė premijų teikimo plano: kelių rūšių reikia (pagal vaikų amžių), kokio įvairovės dy-

džio premijos? Kiek turima ryšio su mokytojais ir vaikų tėvais? Atrodo, dar nesusigaudoma, iš kurio galo darbas plėstinas. Todėl ir mecenatų nesusiranda, kol nuo teorinių paistymų ir darymosi į okupanto gaminius toliau nenuėita. Ir kodėl pačiu pirmu rūpesčiu griebtasi už maskvinių leidinių, kol neišbandytos visos kitos priemonės?

Nenurodoma, ar L. Fondas premijoms lėšų dar teiks? Tik rašoma, kad reikėtų tame pačiame konkurse ar ne ketvertui autorių po tūkstantinę duoti (gal ir daugiau?). Tartum iš viso nėra išgylinta į konkursų prasmę ir jų vykdymą. Juk juri komisijų didžioji pareiga yra kaip tik nustatyti atsiųstų darbų gradaciją, nors jie visi ar daugumas būtų vertingi -- tai natūralu ir prasminga. Be to, ir mažiau lėšų reikia, jei vienu sykiu teikiant keletą premijų pinigų suma laipsniškai mažėja. O iš karto keturiems ar penkiems mesti lygiai po tūkstantinę -- atrodytų lyg pinigų iš dangaus lyja. Jei gradacija nebesvarbu, tai verčiau visus kurso dalyvius apdovanoti. Šis neaiškumas rodo, kaip menkai ir berimto išgylinimo reikalai nusvarstomi vien dejuojant, kad stoka lėšų. Net dar su pavydu žiūrima į sėkmingai pravedamus kitus konkursus ir "konkursiukus", o nenorima suprasti, kad sėkmę atneša tik tikras išmanymas ir uolus, konkretus darbas. Prašant visuomenę pinigų reikia pateikti aiškius ir taupius planus, o ne taip lengvu žodžiu sviesti: "būtume mielai dar kitiems po tūkstantinę davę, tik neturėjome". Be to, kiek girdėti, mūsų rašytojai yra dar idealistai -- jiems ne tiek rūpi aukšta premijų suma, kiek svarbu, kad jų raštai būtų laukiami ir pripažįstami kaip tikrai reikalingi, kad būtų išleisdinami ir skaitytojuose populiarinami. Reikia knygas išpūdingai pristatyti, jų paskleidimą tvirčiau suorganizuoti, pasidaryti gausiau paminėti, LB susirinkimuose dažniau nagrinėti -- tai pirmieji raštijos ugdymo uždaviniai. Be jų ir pinigų neką tepagelbės.

Pasigendama ir rimtos komisijos mūsų leidžiamies vadovėliams pertikrinti, o ne taip palaidai vykdyti -- argi normalu, kad kyla tiek nesusipratimų, kad tėvai ir dora visuomenė turi pikintis? Bet apie šį švietimo srityje iškilusį skaudulį nė žodžio neužsiminta.

Jaunimo skaitinių tema daug kartų spaudoje nagrinėta. Jei nepajėgiame nieko naujesnio sugalvoti -- būtina radikali reikalo peržvalga. Gal būt, čia nebūta piktos valios, tačiau menka nuovoka ir atkaklus sustabarė-

Clevelando skautės pasirodusios paradiui.

J. Garlos nuotrauka

Australiškos "Mūsų Pastogės" redaktorius Amerikos pastogėje

JURGIS GLIAUDA

Australiškosios Mūsų pastogės redaktorius teisininkas Aleksandras Mauragis atskrido į Los Angeles. Šis Angelų miestas yra trumpalaikis prieliktis į plačią kelionę po Ameriką. A. Mauragis skrenda į Chicagą, į Jubiliejinę skautų stovyklą, į PLB seimą šalies sostinėje. Prieš akis ir žurnalisto bloknotą gausa pažinčių, išpūdingų, betarpiško amerikiečių lietuvių pažinimo.

Tuo tarpu pasikalbėjimas su redaktoriumi yra įdomi, pažintinė medžiaga mums, nedaug pažįstantiems Australijos ir Australijos lietuvių gyvenimo sąlygas. Puikiais reportažais Dirvos bendradarbis J. Laukaitis su pažindino "australus" su "amerikiečių" gyvenimo egzotika. A. Mauragis dar nepažįsta amerikonių, bet išprovokuotame pasikalbėjime pateikia įdomų, kondensuotą, sultingą australiškosios lietuvių vaizdą.

Kompozitoriaus Bronius Budriūnas, redaktorius

Jimas klaidoje neturėtų būti tęsiamas toliau. Lauktina gaivesnių užmojų, kad darbai taptų vaisingesni.

J.V. straipsnio klausimas -- Kam pirmenybė? -- dar neatsakytas. Jei švietimui ir jaunimo skaitiniams tikrai norime teikti pirmenybę, tai LB švietimo vadovai visų pirma turėtų surasti pajėgesnių žmonių -- ne vien protarpiais padėjusių dėl lėšų stokos, bet ir išdirbti ryškesnius planus, su daryti knygų platinimo tinklą, įkviešti tam darbui mokytojus ir tėvus, nepalikti nuošaliai ir LB apylinkių.

Mūsų visuomenei būtina daugiau domėtis lietuvių ugdymo klausimais ir -- bendromis jėgomis ieškoti priemonių, kaip savą jaunimą geriausiai skaitiniais, t.y. geriausiai Dievą ir tėvynę Lietuvą, aprūpinti.

riaus turistų čičerone, supažindindamas svečių su Angelų miestu, užsuko į mano pastogę, panirusia po septyniadesimties penkių pėdų aukščio palmių "šluotomis".

-- Kodėl gi? -- mes bičiuliškai sutariame, -- pašnekesys apie Australiją tinka "Dirvos" pastogei.

Mano žmonos nulydėti į mūsų "botanikos sodą" imame svečiui rodyti kaliforniškos floros egzotiką. Tai avokado, čia skaičiai bugonvilija, čia vėl auksinis bambukas, oleandros, kiniškos rožės-halbiskai, keliarūšės agavos, citrinai ir trefaretinis Kalifornijos apelsinas.

-- Tuos augalus turime Australijoje, -- atsako svečias.

-- O poinsetija, o polikarpus... -- nepasiduosiu australiškai florai. Australija turi ir tas mano atrakcijas.

Australija turi ir daugiau. Tolimo kontinento gyvenimas ramesnis, solesnis, neskubus.

-- Ar "Mūsų Pastogė" atsilaukė prieš krizę, kurios aidus išgirdo visas lietuviškas pasaulis?

Tikrai, prieš keletą metų Mūsų Pastogė išgyveno sunkių bandymų dienas. Taip vadinamas "bendravimo su kraštu klausimas" inėšė karštos akcijos ir įaudrintų republikų sūkuris. Plito nuomonė, kad galime besąlyginiai bendrauti su kiekvienu lietuviu iš Inturisto svečiu, kokią kepurę jis benešiotų. Tokių minčių paraiškos išprovokavo bekompromisiškai galvojančios visuomenės dalies atkirtį. Istorija yra plačiai žinoma ir apgalvota. Dabar atsargiai atrastas pakankamas modus vivendi. Tenka tikėti, kad nesantaika palengva neteks savo šiurkštumo, nes visi sutinka, kad nesantaika gero nežada.

Lietuviai gyvena didelį atstumų perskirti.

Tad atstumai gamina savo specifines skirtybes. Tai provokuoja autonomiškai veikti visuomenėje srityje, atsiranda tam tikro separatizmo ir lokalizmo nuotaikos. Tačiau bendra kultūrinė veikla yra sveika, aktyvi ir naši. Chorai, organizacijos, skautų judėjimas ir kt. teikia tvirtų vilčių išsilaikyti atečiai. Lietuvių visuomenė turtinga individualinėmis kultūrinėmis pajėgomis. Net į žodžio meną įžengia jauni talentai (E. Žižytė, Vaicekauskaitė, kt.) Gražiai reiškiasi jaunimo veikėjas dr. Stepanas. Australai lietuviai turi dailininkų, poetų, profesorių krašto universitetuose, gabių ir nuoširdžių kultūrininkų. Meno renginių ir knygų leidimo išsilaiko kolonijos apimties proporcijose. Pats australiškasis gyvenimo būdas palankus kultūrinės veiklos nuotakoms. Nėra jėgas išsėmiančio skubotumo, gėri atlyginimai, ilgos -- iki pusmečio -- atostogos. Rami socialinė aplinka be rasistinio antagonizmo, be vandalizmo, gatvės saugios ir vėlavai vakarais. Miestai švarūs oro taršos nepažįsta.

Tačiau australai yra indiferentai Europos, juo labiau Pabaltijo problemų atžvilgiu. Daugeliui Pabaltijo laisvės byla atrodo kaip bereikalingas dalykas, provokuojas tarptautinę nesantaiką. Australai nesupranta Geležinės Uždangos sąvokos -- realiai ir simboliškai. Todėl lietuvių veikla tikslu supažindinti australus su lietuviškomis problemomis nesulaukia tinkamo dėmesio, nei, juo labiau, užuojautos.

Žmonės kuriasi ant plačių sklypų, kur yra netgi sodai ir daržai. Miesto gyvenimas yra ramus ir erdvas. Lietuviai nėjo ūkininkauti, prisilaikė miestuose. Tačiau buvo

(Nukelta į 6 psl.)

Australiškos...

(Atkelta iš 5 psl.)

ir tokių, kurie tam tikrą laiką vertėsi avių ir kiaulių auginimu. Lietuviai prasikūrė ir užkariavo gerą ekonominį statusą.

A. Mauragis atvyko Amerikon net su tam tikru uždaviniu: panagrinti vietinio jaunimo išjungimą į lietuvių veiklą, palyginti lietuvių jaunimo tautinio brandinimo metodus su australiškais. Tai juk visiems lietuviams gyvybinės reikšmės dalykai. Jubiliejinę skautų stovyklą pateiks atsakymą. A. Mauragis yra skautas nuo jaunymėlės!

Tam tikros Australijos lietuvių bendruomenės problemos susiliečia su bendrinėmis viso pasaulio lietuvių problemomis. Vienas toks projektas: išleisti Pulgio Angriušio raštų rinkinį. Tai stambus projektas ir redaktorių stengsis susitarti su Lietuvos Fondu dėl dalinės tokiam sumanymui paramos. Jau rengiamas Antrasis Australijos lietuvių metraštis ir Lietuvių Fondas galėtų patalkinti. Kolonija pasirūpins priepradinės paramos sumos surinkti lietuvių.

Svečias atskleidžia gausią įdomiausių jų kultūrinės bei visuomeninės veiklos epizodų. Matome, kaip menkai pažįstame tą lietuvišką Australiją. Atstumai dideli, ke liauninkai gana reti. Intelektualiniam ryšiui itin svarbų keistis meninės kūrybos žmonėmis.

Juk tai turėtų būti netgi Lietuvių Fondo agentoje.

-- Ar Australijos lietuviai pažįsta Dirvą?

Jie pažįsta laikraštį labai gerai. Jis plačiai skaitomas ir mėgiamas.

-- Kada sulaukiate Dirvos?

Svečias pokščiškai nusišypso. Paprastu paštu Dirva pasiekia australus per pusantro mėnesio! Nežinia, kuriomis susisiekimo priemonėmis gabenama spaudinių pasta. Laivas tą nuotoli nuplaukia per savaitę, Dirva kely užtrunka keturiasdešimt penkias dienas! Oro paštu -- nepilna savaitė!

Didesnė Dirvos turinio dalis turi negreit senstančią, išliekamesnę vertę. Tokiais pat "tempais" pasiekia australus ir kita lietuviška spauda iš Amerikos.

-- Koks pirmas, atmintinas europiečio išpuolis, atsistojus ant Australijos žemės?

Detroito skautės jubiliejinėje stovykloje.

J. Garlos nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

NAUJOSIOS DIEVO APVAIZDOS BAŽNYČIOS IR KULTURINIO CENTRO ATIDARYMAS IR PASVENTINIMAS

Atėjo diena, kurios taip ilgai laukėme. Po penkių metų planavimo, rūpesčių, nusivylimų ir daug, daug darbo pagaliau jau matome naują Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos bažnyčią ir kultūrinį centrą. Ypač džiugu, kad naujosios parapijos pastatytas naujasis kompleksas turi pilnas tautinės parapijos teises. O tai retas įvykis šių dienų Amerikos lietuvių katalikų gyvenime.

Naujosios bažnyčios ir kultūrinio centro atidarymo ir pašventinimo iškilmės bus atliktos taip:

Rugsėjo 8 d., šeštadienį,

10:00 ryte — šventinimas ir pirmos iškilmingos šv. Mišios naujoje bažnyčioje. Mišias atnaušaus vysk. Vincentas Brizgys.

11:30 ryto — priėmimas — užkandžiai.

7:00 vak. Kokteiliai ir banketas.

Rugsėjo 9 d., sekmadienį,

10:30 ryte — iškilmingos šv. Mišios.

12:00 ryte — kavutė.

Parapijos klebonas kun. Mykolas Kondratas ir parapijos tarybos pirmininkas.

-- Tai keistas pajutimas, kad saulė savaip pasiklydo danguje, -- nusišypso svečias redaktorius. -- Šamoneje reikia sukeisti šiaurės ir pietų sąvokas. Iš pietų saulė nešviečia, ji kaitina iš šiaurės!

kas Algis Rugienius Detroito ir apylinkių visus lietuvius prašo visose programose dalyvauti.

Banketo bilietus ir stalus galima užsakyti pas Vitą Neverauskienę tel 268-7312 arba pas Adelę Valę, telef. 422-5428.

SĖKMINGA ALT S-GOS DETROITO SKYRIAUS IŠVYKA

ALT S-gos Detroito skyriaus nariai ir jų svečiai rugpjūčio 19 d. susirinkę Wm. J. Adams ir jo kaimynės, visiems gerai žinamos gėlininkės, Antosės Vėberitės (Antoinette Webber) sodybose medžių pavėsyje vaisinoti, šnekučiuoti ir aptarę gyvenimo svarbesnius įvykius.

Wm. J. Adams pažįstų nuo 1952 metų. Tais metais jis man, kaip namų pardavėjas, pardavė namą ir sudarė jam apdraudos dokumentus.

Wm. J. Adams mus su žmona kaip savo klientus sutiko labai šiltai ir aprodė vasarnamį ir apie jį esantį gražų miškelį, kuriame auga lietuviški balti beržai, paprastos ir dekaratyvinės pušys, egles ir įvairūs kiti medžiai. O kas įdomu mums buvo? Jo kieme auga šermukšnės ir turi daug uogų. Rudenyje ten ir grybai auga.

Wm. J. Adams aprodydamas savo vasarvietę pasakė: — Prieš dvyliką metų čia turėjau pardavimui 37 sklypus ir norėjau juose įkurdinti lietuvių ir prie Tipsico ežero sudaryti gražų lietuvišką kaimą. Skelbiau laikraščiuose ir radijo valandėlėse, bet deja atsirado tik vienas lietuvis, ir tas senos kartos. Sklypus išpardaviau amerikonomams. Tikrai buvo geras investavimas, nes sklypą pardavinėjau tik po \$3,500.

Vaišių metu skyriaus pirmininkas Jonas Švoba pasiūlė pasirašyti visiems kortelę ir ją pasiųsti pasveikinant iš ligoninės grįžusią sveikstančią ir dabar pas seserį gyvenančią poetę Mariją Sims. Jos sveikata gerėjanti, bet dar nėra gera.

Stasys Šimoliūnas praneša linksną naujieną: menininkė Antanina Jonynienė dovanojo keramikos gražią vazą ir ji teks kuriam išvykos dalyviui. Buvo išplatinta 100 bilietėlių (nuo 1 ct. iki 1 dol.) ir laimikis teko

turėjusiai ištrauktą 22 ct. bilietuką viešniai iš Floridos atvykusiai Kunigundai Kodatienei.

Bilietukus platino Vincas Tamošiūnas ir Aušra Černytė, surinkę \$52.50.

Kad šį ALT S-gos Detroito skyriaus suruošta išvyka nebūtų taip greit pamiršta inž. Jonas Gaizutis padarė nemažai nuotraukų.

Jono Švobos pasakymu šiais metais surengtoji išvyka buvo gausesnė už anksčiau rengtas išvykas ir skaitosi prie sėkmingųjų.

Vasarvietės savininkas Wm. J. Adams motoriniu laiveliu po Tipsico ežerą pavažinėjo keletą pontų. Rašytojas Vytautas Alant, susimetusias apie jį būreliui, papasakojo savo praleistų atostogų įspūdžius. Antanas Grinius turėjo atsivežęs LŽS-gos laikraštuką "Lietuvis žurnalistas" ir mielai patarnavo norintiems jį įsigyti.

• Rapolas ir Ona Valadkai, lietuvių radijo valandėlių vedėjai, praeitą savaitę atšventė savo 33 vedybinių gyvenimo sukaktį.

MIRĖ

• Pranas Baziliauskas, ilgametis mokytojas ir Lietuvoje buvęs muitinės valdininkas Kybartuose, mirė rugpjūčio 15 d. Kūnas buvo pašarvotas Yolandos Baužienės vadovaujamuose Dill Bros laidojimo namuose. Šeštadienį, rugpjūčio 18 d. po atlaikytų pamaldų šv. Beatričės bažnyčioje buvo nulydėtas ir palaidotas Holy Sepulchre kapinėse.

Pranas Baziliauskas Vokietijoje būdamas gyveno Augsburgio lietuvių stovykloje. Į Ameriką atvyko 1949 metais ir apsigyveno Detroito. Čia gyvendamas mokytojo šėštadieninėse lietuvių mokyklose ir vargona šv. Antano ir Dievo Apvaizdos bažnyčiose. Mirė sulaukęs 75 metus.

Liko: žmona Marija, dukterė Geldienė su šeima, sūnus Sigitas su šeima, Vincas Bazis su šeima, 6 vaikaičiai, brolis Antanas (Amerikoje) brolis Domininkas (Lietuvoje) ir kiti giminės.

• Pranas Dobaitis, jūrų šaulių "Svyturio" kuopos narys, sulaukęs 62 metų mirė rugpjūčio 8 d. Po pamaldų šv. Antano bažnyčioje palaidotas rugpjūčio 11 d. Woodmere kapinėse. Laidotuvių rūpinosi ir šaulišką pagarbą atidavė kuopos šauliai. Liko žmona Gerda, sūnus Pranas, 2 broliai ir kiti giminės.

• Jonas Buitkus 55 m. amžiaus mirė Ann Arbor

ligoninėje rugpjūčio 12 d. Jonas Buitkus visiems gerai žinomas ir pažįstamas kaip buvęs Dainavos jaunimo stovyklos tvarkytojas. Priklausė Lietuvių Bendruomenei, ateitininkams, LF bičiuliams ir kitoms lietuviškos organizacijoms. Palaidotas iš šv. Beatričės bažnyčios Holy Sepulchre kapinėse. Liko sūnus Kastytis, dukra Irena ir kiti giminės.

Jonas Buitkus buvo sveikas ir stiprus vyras. Rugpjūčio 8 d. buvo sužeistas automobilio nelaimėje. Buvo baigęs Karo mokyklą Lietuvoje. Amerikoje dirbo Fordo fabrike.

• Ona Bukšienė mirė rugpjūčio 13 d. Palaidota iš šv. Antano bažnyčios rugpjūčio 16 d. Holy Sepulchre kapinėse.

Ona Bukšienė buvo jūrų šaulių "Svyturio" kuopos narė ir buvo palaidota su atitinkama šauliams pagarba. Liko vyras Pranas Bukšnys ir kiti giminės.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

DIAMOND MFG. CO.

HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR STEEL FABRICATORS

SHIP FITTERS

WELDERS

MACHINIST

PIPE FITTERS

BENEFITS INCLUDE
PAID VACATIONS
FREE LIFE INSURANCE
HOSPITALIZATION INSURANCE
APPLY IN PERSON

OCEAN STEAMSHIP

TERMINAL

SAVANNAH, GA.

OR CALL 912-236-2451

(65-67)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN

OR

1ST CLASS SKILLED

ASSEMBLERS

FABRICATORS

PRESS BRAKE

SHEAR OPERATORS

MACHINIST

WELDERS

AND

INDUSTRIAL LABORERS

Good hourly rate, overtime, profit sharing, cash bonus, hospitalizations, paid sick benefits, life insurance, vacation and paid holidays. Promotional opportunities for ambitious and qualified men. We are a young and fast growing company and need ambitious men to grow with us.

AIR TECHNICAL

INDUSTRIES

7501 CLOVER AVE.

MENTOR, OHIO

216-942-4292

(65-71)

TRIANGLE PLASTICS

15700 Common Rd.

Roseville, Michigan

IMMEDIATE OPENINGS

With a long established and growing injection molding plant.

Our present needs are:

- Assistant Mold Engineer
- Assistant molding Foreman
- Chief Inspector
- Trainee—Tool Cost Estimator
- Material Handlers
- Machine Operators

Excellent employee benefits.

Apply at above address or call 313-777-1262

for an appointment.

Equal Opportunity Employer

(65-67)

EXPERIENCED HELP WANTED

We are in need of the following experienced help in our foundry.

MOLDERS

MAINTENANCE MECHANICS

MAINTENANCE ELECTRICIANS

We have an excellent fringe benefit program and pay competitive rates.

HAMILTON FOUNDRY DIVISION

HAMILTON ALLIED CORPORATION

1551 LINCOLN AVENUE, HAMILTON, OHIO

"We are an Equal Opportunity Employer" (64-66)

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PASITEIRAUKITE PAS MUS JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3 1/4 % on escrow accounts

6% - 2 yr. certificates (Min. \$5,000)

5 3/4 % - 1-yr. certificates (Min. \$1,000)

NUOŠIMČIAI IŠMOKAMI KAS MĖNESĮ

Member F.S.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint
Anthony
Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

PRASIDEDA MOKSLAS

Mokslo metai Vysk. M. Valančiaus lituanistinėje mokykloje prasideda rugsėjo 8 d., šeštadienį, 9 val ryto pamaldomis. Po pamaldų mokiniams reguliarios pamokos. Mokiniai atsineša knygas ir rašymo priemones. Tėvai tuoj po pamaldų renkasi į salę, kur vyks susirinkimas ir bus renkamas naujas tėvų komitetas. Ypatingai norime atkreipti dėmesį tų tėvų, kurių vaikai, jaunesnio ar vyresnio amžiaus, nebekalba lietuviškai. Jiems bus speciali klasė.

Naujus mokinius prašome registruoti pas E. Alšėnienę telefonu 526-6831 arba rugsėjo 8 d.

• Visi kviečiami į Lietuvos Amerikos Piliiečių gegužinę-pikniką Labor Day — rugsėjo mėn. 3 d., St. Joseph Park — White Road, Willoughby Hills.

Kaip ir visuomet veltui alus, įvairūs žaidimai, gera muzika ir kiti malonumai. Saukevičius vaišins skaniais valgiais.

Įėjimas veltui su nario kortele. Daugiau informaciją teikia tel. 531-2131.

• Clevelando birutietės rugpiūčio 19 d. šventinant Naujuosius lietuvių namus, nors ir nedideliu įnašu finansavo, pagamino ir padovanojo keturias tautines vėliavas.

IMMEDIATE OPENING ELECTRICAL ENGINEER HYDRAULICS ENGINEER THE LESS-BRADNER CO.

W. 121 AND ELMWOOD CLEVELAND, OHIO
An Equal Opportunity Employer (64-69)

MAINTENANCE MEN

Abrasive manufacturer needs

maintenance men

Welding and some electrical experience.

Good pay, overtime plus benefits.

For interview

call 216-671-1181

Tony Comella

Mon. through Fri 9-5 (65-67)

Stasys Lozoraitis Jr., Lietuvos atstovas prie Šv. Šosto Vatikane, atskridęs į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą, kur skaitys paskaitą Lietuvos klausimu, keliom dienom buvo sustojęs Clevelande, skautų akademikų kviečiamas skaityti paskaitą jubiliejinėje lietuvių skautijos stovykloje tema "Lietuvos valstybinis klausimas pasaulinėje plotmėje". Lydimas PLB vicepirm. dr. H. Brazaičio aplankė Dirvos redakciją ir pasidalino su red. V. Gedgaudi aktualiais spaudos ir visuomeniniais klausimais. Nuotraukoje S. Lozoraitis Jr. ir svečių knygą įrašant Dirvai linkeėjimui.

Lietuvos diplomatinės tarnybos narys Stašys Lozoraitis Jr., lydimas PLB vicepirm. dr. H. Brazaičio apsilankęs Dirvoje, su redakcijos sekretore Nijole Maželiene, stebi, kaip laikraštis paruošiamas afsetiniam spausdinimui.

FILMAS APIE DARIŲ IR GIRĖNĄ

Amerikos Lietuvių Aero Klubas Chicagoje ruošia istorinį dokumentinį pilno ilgumo filmą apie Lietuvos didvyrius transatlantinius lakūnus Darių ir Girėną. Filmas ruošiamas Dariaus ir Girėno 40 metų skridimo per Atlantą sukaktuvių progą. Jo gamyba yra įpusėjusi. Filmo gamintojas yra Toliuss Šlutas, o mecenatas — Jonas Talandis. Filmo medžiagos sukaupimo, bei teksto paruošimui darbą atlieka Edmundas Jasiūnas ir Vytautas Peseckas. Filme atspindės transatlantinių lakūnų Dariaus ir Girėno gyvenimo momentai, jų pasirušimas skristi per Atlantą vandenyną į Lietuvą, to meto įvykiai ir žmonės, ryžtingas laimėjimas ir jį palydėjusi tragedija. Jų žygių, įžiebęs negestantį švyturį, yra palikęs gilius pėdsakus visur, kur tik lietuvių gyvenama.

Asmenys, kurie turi archyvinę medžiagą apie Darių ir Girėną, o ypač užfik-

suotus to laikotarpio įvykius filme, taip pat Dariaus ir Girėno testamentą vykdytojo lakūno Felikso Vaitkaus pasiruošimą skristi ir išskridimą per Atlantą, bei kitų lietuvių aviatorių skraidymus Amerikoje, maloniai prašome susisiekti su Lithuanian American Aero Club Inc., 2846 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Š. A. PABALTIEČIŲ ŠAUDYMO PIRMENYBĖS

1973 m. š. Amerikos Pabaltiečių Pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 15-16 d., netoli Hamiltono, Kanadoje. Varžybas vykdo lietuviai — Hamiltono lietuvių šaudykloje "Giedraitis".

Pavieniai suinteresuoti šaudytojai gali kreiptis šiuo adresu: Mr. Juozas Ušvaltas, 75 Evelyn Avenue, Toronto, Ont., M6P 2Z2. Telef. (416) 762-5019.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

HOUSES FOR SALE

Brick bungalow off Neff Rd. Near Our Lady.

16,500 — 1 bedroom, basement. Like new.

Double. 5 and 5 near St. Jeromes. 21,900.

GEO KNAUS

Real Estate

819 E. 185 St.

481-9300

(66-67)

Kiniečių mįslė

Ko kiniečiai siekia Afrikoje? Į tokį klausimą labai paprastai atsakė D. Britanijos užs. reikalų ministras Sir Alec Douglas-Home ir Sovietų užs. reikalų ministerija: pasinaudodami Tanzanija, kaip pirmuoju prietilčiu, kiniečiai stato savo pirmąją bazę Afrikoje.

Šį atsparos punktą kiniečiai ruošia, ištiesdami platų ryšių tinklą nuo Indijos ligi Atlanto vandenynų; jie taip pat remia visus kariškus — revoliucinius išsivadavimo judėjimus Pietų Afrikoje. Pagal esamą teoriją, kiniečiai metodingai stengiasi išsilaikyti išilgai pietinį Afrikos kontinentą.

Neabejotina tiesa, kad kiniečiai propagandiskai padeda partizaniskiems judėjimams, neužmiršdami ir ginklų tiekimo; tačiau, yra nuostabu, kad nei vienas iš šių judėjimų nėra pro-kinetiškas. Didžioji partizanų dalis pritaria Maskvos vedamai komunistiškai linijai.

Taip pat yra žinoma, kad kiniečiai yra investavę žymias pinigų sumas į įvairius ūkiškus projektus bei priskyrę gerus technikus įvairiems darbams įvykdyti. Jie stato strategiškai svarbių kelių išilgai Somalią ir kitą Sudanę; jie yra davę \$169,000,000.00 paskolą Tan-Zam geležinkelio linijai pastatyti, kuris sujungs Tanzaniją su Zambija. Beto kiniečiai yra stipriai išpareigoję Kongos Liaudies Respublikoje (pro-komunistiškai, prie Atlanto pakrančių; sostinė — Brazzaville).

Nei vienas kraštas, koks turtingas jis bebūtų, veltui nemeta pinigų kažkokioms altruistiškomis užmačioms patenkinti; kyla klausimas: kodėl kiniečiai "pila pinigų į balą"?

Žinoma, kiniečiai gana atlyginimą už savo teikiamas paskolas, spartinami prekybos santykius tarp Afrikos ir Kinijos žemynų. Pastaraisiais metais jie išstūmė Angliją iš Tanzanijos, užimdami šio krašto importu vadovaujamą vietą. Jų teikiamos paskolos yra be nuosimtinės, surištos su kiniečių prekių pirkimu: taigi parama yra ne kas kita kaip prekyba.

Kada Tanzanijos prezidentas, generolas Julius Nyerere, buvo paklaustas, ar kiniečiai išsilaikyti Tanzanijos pastatę geležinkelį, atsakė:

"Jums, Vakariečiams ir Sovietams, labai rūpi kiniečiai. Nemažiau tuo yra susirūpinę ir tanzaniečiai, geležinkelio statytojai. Maniškiai skundžiasi, kad kiniečiai labai sunkiai dirba, versdami taip dirbti ir tanzaniečius ir būtv pravartu, kad kiniečiai greičiau iš Tanzanijos išvyktų; nes tie kinai tikrai moka dirbti".

Panašią nuomonę apie kiniečius yra pareiškęs ir generolas Numeiry, dabartinis Sudano diktatorius. "Žinote, kiniečiai buvo išsiuntę į krašto gilumą planavimo grupę, naujam keliui nutiesti. Atvykus jiems į vietą ten nebuvo rasta nei transporto priemonių, nei kitų gy-

venimui reikalingų būtiniausių dalykų. Ir ką kinai pradėjo žygiuoti pirmyn, užmesdami pirmąją vagą naujo kelio statybai. Gi po kelių dienų mano sudaniečiai šito bandymo neišlaikė ir atsisakė nuo darbo: manieji nebuvo pratę prie sunkių darbo sąlygų, kaip kinai", pareiškė Numeiry.

Manoma, kad kiniečių pasisekimo "slaptas ginklas" yra jų mokėjimas sunkiai dirbti. Jie moko ir kitus šio tikėjimo paslapčių: sunkiai dirbti ir neištaikingsai gyventi. Ir jeigu lengvabūdišiai, pripratę prie gero gyvenimo afrikiečiai supras šią gyvenimo išmintį, tada šitas "revoliucijos kelias" atneš visai Afrikai daugiau naudos, negu kad visos revoliucionierių skelbiamos teorijos, teigia žurnalistas.

Visoje Tanzanijoje šiuo metu esama apie 20,000 kiniečių, kurių 13,400 stato geležinkelį, padedami 36,000 tanzaniečių. Kiniečiai moko afrikiečius ne tik dirbti, bet ir vadovauti pastatytam geležinkelio. Aišku, kad kinai visiškai nesimažo su čia buviais: jie gyvea atskirai savo asketiškose stovyklose, kuriose beveik nesama moterų! Afrikiečiai to negali suprasti, kaip tokiose stovyklose galima gyventi, neieškant moterų už stovyklos ribų.

1970 m. spalį kiniečiai pradėjo statyti 1,160 km. ilgio Tan-Zam geležinkelį, kuris privalomas užbaigti 1975 m. gale; tačiau, kas nuostabu, kad beveik po trejų metų pastatę, jie galvoja, galėsia geležinkelio liniją užbaigti 1974 m. pabaigoje.

Bet ar jie išvyks, kai darbas bus užbaigtas? "Bet kur ji jiems nusidanguinti?" atsako Nyerere. "Mes turime kitą problemą su kiniais. Jie nori iš mūsų krašto išvykti kuo greičiau. Ir, kai jie baigė statyti, taip vadinamą "Draugiškumo Tekstilės Įmonę", anksčiau negu buvo sutarta, statytojai norėjo prieš laiką išvykti, negu kad mes to pageldavome. Mes turėjome kintus įtikinti, kad jie bent išmokyti mūsų specialistus, kaip tokią įmonę sekmingai vesti", aiškino gen. Nyerere.

Reikia suprasti, kad kiniečiai deda visas pastangas, kad laimėtų Trečiojo Pasaulio palankumą, kietai kovodami su pro-sovietiškais itakomis Afrikos kontinente. Jie jaučiasi patenkinti galėję palenkti kuri nors Afrikos kraštą savo pažiūrų naudai, tuomi pralauždami izoliacijos žiedą, apjuosusį Kiniją per paskutinius dešimtmečius. Gal čia ir slypi visa kinietiškoji mįslė, kas žino. (br.a.)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

MIDWEST TANK & FABRICATING CO., INC.
DIVISION OF ARMSTRONG MACHINE WORKS
1001 W. 4th St.,
Buchanan, Mich.

WANTED CERTIFIED WELDERS
CAPABLE OF LAYOUT AND SETUP
AUTOMATIC SUBMERGED ARC
WELDERS.
4 DAY WORK WEEK. TOP WAGES.
PAID HOLIDAYS & VACATIONS.
FULL PAID INSURANCE PROGRAM.
APPLY IN PERSON ONLY.
(66-68)

EXPERIENCED
ENGINE AND
TURRET LATHE
GRINDER HANDS
INSPECTORS
MILL HANDS

also
TRAINEES WITH
QUALIFIED
BACKGROUND
GORHAM TOOL
CO.

14401 Woodrow Wilson
Detroit, Mich.
(54-73)

MACHINE operator for mid-night to 8 A. M. shift. Immediate opening for permanent position, will train, must be mature & dependable. Newtown Square, Pa. 353-3300. (63-69)

EXPERIENCED
OPERATORS NEEDED

J. F. SPORTSWEAR
1431 CAPOUSE AVE.
SCRANTON, PA.
717-346-0530 or 717-346-3437
(65-70)

MAINTENANCE MECHANICS
Person with production maintenance exp. needed to fill position at machine. Exp. w/soft drink, brewery, dairy, or other food packaging machinery des. Attractive sal. & benefits. Position avail. immediately. Call for appointment.
COCA COLA BOTTLING CO.
OF BALTO
2525 Kirk Ave. Balto, Md.
301-235-9000 Ext. 61
An Equal Opportunity Employer (66-68)

AUTO MECHANIC
V.W. dealer in Northwest Baltimore, Md. has openings for mechanics. V.W. experience unnecessary. We will teach the right man. Excellent working conditions and benefits. If you want to join the V.W. Team, call John Neteler, 301-363-0700, Bill Kirk Volkswagen. (66-68)

TOOL MAKERS —
JOURNEYMEN
AND
QUALIFIED APPRENTICES
EXPERIENCED — On small exacting work desired.
MACHINISTS OR SET-UP
MEN
CAPABLE — Of using precision tools and understanding blueprints.
APPLY
TRIPLE A TUBE, INC.
470 BECK RD
JONESVILLE, MICHIGAN
517-849-9945 (60-69)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
PROTO TYPE METAL MODEL
MAKERS
ZINC ALLOY DIE BARBERS
MOLD MAKERS
MACHINISTS
FOUNDRY WORKERS
Overtime, excellent fringes.
Apply at
EXPERI-METAL INC.
23811 Ryan Rd., Warren, Mich.
(313) SL 7-8121 (62-68)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
SETUP MEN
FIRST SHIFT
Must be fully experienced on setup of progressive, draw dies, blank and form dies. Must be experienced on all phases of work. Benefits. Apply in person.
VARIETY STAMPING
CORP.
12695 Elmwood Ave.
Off West 117 St.
Cleveland, Ohio (62-66)

BENCH LEADER
BRIDGEPORT MILL
JIG BORE
GRINDERS I.D.-O.D.
SURFACE
Must be top man for steady year around job. 58 hours Journeyman status, or 8 years exp. Apply, or phone
COLUMBIA TOOL
& DIE COMPANY
8818 Traverse
Detroit, Mich. 48213
313-921-3174 (54-56)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAĮ VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

MŪSŲ KREPŠININKAI PRALAIMĖJO IR LAIMĖJO

Praeitą šeštadienį, rugpiūčio 25 d. Frankfurte mūsų krepšinio rinktinė nuvykusi Europon turėjo pirmąsias rungtynes prieš vokiečių vicemeisterį ir pralaimėjo 75:73.

Tuo tarpu sekmadienis, rugpiūčio 26 d. buvo laimingesnis ir Stuttgarte vokiečių rinktinę nugalėjo 92:56.

Rinktinės žaidėjai geroje nuotaikoje ir sveikatoje.

PABALTIEČIŲ GOLFO TURNYRAS

1973 m. š. Amerikos Pabaltiečių Golfo Pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 30 d., sekmadienį, Rochester Golfo klube, netoli Detroito, Mich. Pradžią 9:00 val. ryto.

Varžybas vykdo Detroito lietuviai. Pavieniai suinteresuoti golfininkai prašomi kreiptis į varžybų vadovą, šiuo adresu: **Mr. R. Keženis, 26480 Pennsylvania, Taylor Mich. 48180.**

PARAMA MŪSŲ SPAUSTUVEI ATNAUJINTI

Be jau gautų 4806.00 dol. spaustuvei atnaujinti, atsiuntę paramą:

• **Korp! Neo-Lithuania** Vyr. Valdyba, įvertindama Vilties draugijos valdybos pastangas atnaujinti pasenusias spaustuvės mašinas, padidino savo įnašą Vilties draugijoje 200 dol., kuriuos atsiuntė per savo išd. Br. Kasakaitį.

• **Tadas ir Dalė Mečkauskai**, gyv. Lansing, Ill., Dirvos nuoširdūs rėmėjai, spaustuvės mašinų atnaujinimui per Vilties draugijos pirmininką K. Pocių įteikė auką 25 dol.

• **Petras Steikūnas**, gyv. Chicagoje, pensininkas, iš savo kuklių pajamų mašinų atnaujinimo fondui per Vilties draugijos pirmininką K. Pocių įteikė 10 dol.

• **Inž. Juozas Bulota**, gyv. Montrealy, atvykęs į jubiliejinę skautų stovyklą, įteikė mašinų atnaujinimui 20 dol.

Po dešimt dolerių dar aukojo mašinų fondui:

Ona Karnėnienė, gyv. Clevelande;

K. Statkus, gyv. Santa Monica, Calif.

Stasys Pakauskas, gyv. Windsor, Ont.

Dail. Jonas Rimša, gyv. Santa Monica, Calif.

Viso iki šiai dienai spaustuvei atnaujinimo fondan gauta 5211.00 dol.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

PADEKA

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania Stovyklos ir Klestėjimo Fondui aukojo šie kolegos:

Sidzikauskienė Birutė — \$10.00; Saulius Algirdas gyv. Ispanijoje) — \$10.00; dr. Maurukas Jonas — \$50.00; Mitalas Petras — \$10.00; Kvedaras P. (Kanada) — \$10.00. Visiems aukotojams nuoširdus aciu. Laukiama aukų ir iš kitų kolegų, kurie dar nėra savo pareigą atlikę.

Ta pačia proga pranešame, kad šiais metais stovykla dėl permažo užsiregistravusių skaičiaus neįvyks.

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania suvažiavimas įvyks š. m. rugsėjo mėn. 15 ir 16 d.d. Lietuvių Tautiniuose Namuose 6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60629. Suvažiavimo metu — rugsėjo 15 d., šeštadienį, bus pasilinksminimo vakaras su vakariene ir šokiais, į kurį kviečiami visi korporantai su šeimomis, draugais ir svečiais.

Vakarienei reikalinga registruotis iš anksto pas Bronių Kasakaitį — 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-7707. Jūs visų laukia

**L.S.T. Korp!
Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba**

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
ENGINE LATHES HANDS
MILL HANDS
Must be able to set up work from
blue prints and close tolerance work.
Day and Night shift.
58 hour week minimum. All fringe
benefits.
WELDMATION INC.
31720 STEPHENSON HWY.
MADISON HEIGHTS, MICH.
(606-67)

MIRĖ NARCIZAS TAUTVILAS SULAUKĖS 70 METŲ AMŽIAUS

Š. m. rugpiūčio 18 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė aviacijos pulk. Narcizas Tautvilas.

Velionis buvo gimęs 1903. I. 5. Rozalime; gimnaziją lankė šiauliuose ir ją baigė Kaune. Jis yra baigęs Lietuvos Karo Mokyklos 1925 m. laidą. Siekdamas aukštesnio kariško išsimokslinimo, 1937 m. baigė Lietuvos Gen. Štabo Karininkus Kurso laidą. Vėliau toje pačioje Akademijoje velionis buvo lektoriumi.

Velionis buvo vedęs Bronę Gustaitytę ir juodu išaugino dukrą Danutę, ištėjęs už Algio Jurgėlos.

Velionis tarnavo Lietuvos Karo Aviacijoje ligi bolševikų okupacijos. Vokiečiams atsitraukiant iš Lietuvos, 1944 m. ir velionis pasitraukė į Vokietiją, iš kurios atvyko į JAV. Pradžioje p.p. Tautvilai įsikūrė New Jersey valstijoje. 1953 m. jis gavo tarnybą Kongreso Bibliotekoje, kurioje dirbo ligi š. m. vasario mėn. beveik ligi pat susirgimo. dienos. Dirbdamas Bibliotekoje jis yra prisidėjęs prie Anglų-Rusų kalbų kariškai — techniško žodyno paruošimo ir buvo vienas iš Sovietų Aviacijos žinovų.

Paskutines religines apeigas atliko tėvas-domininkonas kun. dr. Tomas Žiūraitis. Gi kapuose, pulk. K. Škirpa, išrikiavo čia gyvenančius buvusius Lietuvos kariuomenės karininkus, prašydamas išsiričiuoti prieš velionio karstą ir tuo būdu atiduoti paskutinę pagarbą velioniui. Gi kap. Juozas Andriūšis, buvusių aviatorių vardu, tarė paskutinį atsisveikinimo žodį.

(br. a.)

"PLIENO SPARNŲ" KETVIRTASIS NUMERIS

Amerikos Lietuvių Aero Klubu leidinys — aviacinis metraštis — "Plieno Sparnai", ketvirtas sąsiuvinis, jau spausdinamas Morkūno spaustuvėje Chicagoje. Metraštis gausiai iliustruotas archyvinėmis nuotraukomis ir įdomiais istoriniais straipsniais apie Lietuvos karo ir civilinę aviaciją, lietuvius aviatorius svetur, ir t.t. Sąsiuvinyje patalpinti šių autorių straipsniai: S. Baipšio — Sparnai pašalo, S. Čekanausko ir E. Jasiūno — Paskutinės Aero Klubu dienos, E. Jasiūno — av. kpt. K. Rimo prisiminimai ir — Lietuvių aviacinė veikla išeivijoje, V. Mačiulaičio — Aviacijos dienos nepriklausomaj Lietuvoje, K. Markaus — Lietuvos karo aviacijos mokyklos ginklų rūšių karininkų kursai, S. Mockūno — Iš karo lakūno prisiminimų, J. Narbuto — Pirmoji civilinė lakūnų ketvirkė, V. Pesecko — Oreivybės užuomazga Lietuvoje, A. Ruzgio — Oro skautų stovykla Zarasuose, S. Sulos

— av. kpt. J. Nausėdos prisiminimai. Mirusiųjų skyriuje patalpinti nekrologai: J. Česonio, E. Eidukaičio, J. Garolio, R. A. Gussen, T. Kuklio, A. Miklinevičiaus, P. T. Neniškio, T. Niauros, S. Serkšno, J. Rapšio.

Metraštis pasirodys š. m. rugsėjo mėn. Jį redaguoja V. Peseckas ir E. Jasiūnas. "Plieno Sparnų" 1-2-3 numerius galima įsigyti Chicagoje — paramos, Marginių, Terros ir Vaznelio parduotuvėse. Arba susisiekus su metraščio administracija: B. Gustaitienė, 6602 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629.

• **Lietuvos žemėlapis** mokyklai ir namams (spalvotas, 59x48 colių dydžio), J. Andriaus parengtas, spausdinamas Rand McNally leidykloje ir išeis š. m. rugsėjo mėn. Leidžia JAV LB švietimo taryba. Jį rengiant naudotasi Vliko nusistatymu sienų klausimu ir talka dr. Z. Ašoklio, A. Bendoriaus, A. Gurecko, V. Liulevičiaus, J. Masilionio, prof. J. Puzino, prof. J. Rabikausko, S. J., B. Caldukiėnės, prof. A. Salio, prof. Pr. Skardžiaus, prof. S. Sužiedėlio, prof. V. Viliamo ir kitų, kurie žemėlapi tikriro bei dėl jo pasisakė. Vardyno pagrindu paimtas prof. A. Salio "Lietuvos žemėlapi vardynas".

Los Angeles

PRADEDAMI MOKSLO METAI

Los Angeles šv. Kazimiero parapija yra viena iš ne daugelio lietuvių parapijų, išlaikanti dvi savo puikias mokyklas: šv. Kazimiero parapijos mokyklą ir šv. Kazimiero šeštadieninę lituanistinę mokyklą. Abiejose šiose mokyklose yra dėstoma lietuvių kalba ir yra vedamos lietuviškos orientacijos žmonių, ir beveik ištisai yra aprūpintos lietuvių kilmės mokytojais.

Šv. Kazimiero parapijos mokykla savo naujus mokslometus pradeda rugsėjo 6 dieną, ketvirtadienį, 9 val. ryto. Tą valandą visi mokiniai turi būti mokyklos kieme. Į šią mokyklą jau yra įsiregistravę 284 mokiniai.

Šeštadieninė šv. Kazimiero lituanistinė mokykla savo naujus mokslometus pradeda rugsėjo 15 dieną, šeštadienį. Visi mokiniai, pernai lanke ir naujai įstoje į šią mokyklą, turi būti mokyklos kieme punktualiai 9 val. ryto. Reikia pastebėti kad šią mokyklą pernai lanke 138 mokiniai. Šiais metais laukiama dar didesnio skaičiaus. Be to, ši mokykla šiais metais švenčia 25-rių metų sukaktį.

Klebonas prel. J. Kučinas kreipiasi į tėvus prašydamas įvertinti savo parapijos pastangas ir mokytojų pasiaukojimą, nepalikti nė vieno savo vaikučio už šių dviejų mokyklų sienų. Tik šiose mokyklose jie išmoks lietuvių kalbos, taps ateities sąmoningi lietuviai ir subręs savo žmonių aplinkumoje ir dvasioje.

Greitesniam pašto korespondencijos gavimui, Dirva pašte išsinuomavo pašto dėžutę — P. O. Box 03206, tad siųsdami Dirvai laiškus, korespondencijas ar pinigų, adresuokite:

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

MOKSLO IR KULTūros SIMPOZIUMO KOMPIUTERIO MOKSLŲ — INFORMACIJOS TECHNOLOGIJOS SEKCIJOS KVIESLYS

Lietuviai profesionalai, dirbantieji kompiuterių (elektroninių skaičiavimo mašinų) bei informacijos technologijos srityje, yra kviečiami dalyvauti šia tema organizuojamos sekcijos programoje.

Mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks lietuvių kalboje š. m. lapkričio 22-25 d.d. Chicagoje. Simpoziumo koordinatorium yra dr. Vytautas Vardys; Tikslųjų Mokslo grupės koordinatorium yra dr. Stepas Matas. Šios sekcijos pirmininku rugpiūčio pradžioje buvo pakviestas Antanas Dundzila.

Komp. mokslų-infor. technologijos sekcijai yra skirtos 2 valandos. Čia tikimasi sutelkti 3-4 rimtus pranešimus (po 20 min.), o likusį laiką skirti diskusijoms tema "Šios technologijos įnašas lietuviškajam gyvenimui 1980 metais".

Sekcijos tema, ypač informacijos technologijos šaka, suprantama labai plačiai: šalia kompiuterių bei jų pritaikymo įvairiose srityse čia įeina komunikacija, kopijavimas, (fotografavimo analizė) technika, įvairūs optikos pritaikymai ir pan.

Derinantis prie bendros simpoziumo dvasios, iš prelegentų laukiama bendresnio pobūdžio savosios srities pranešimų, suprantamų ir ne tos srities specialistui. Išimtinais atvejais mielai išklausišime reikšmingo, nors ir sunkiau suprantamo lietuvių laimėjimo.

Šiuo kviečiame ir maloniai prašome šios srities darbuotojus siųsti savo pranešimų projektus — pasiūlymus žemiau duotu adresu. Tiek iš bendro kultūrinio, tiek iš savo profesinio taško šį kvietimą priimkime su pasididžiavimu! Laukiame atsiliepiant ne tik mokslininkus — tyrinėtus, bet ir šios srities darbuotojus pramonėje, prekyboje, versluose. Būtų ypač malonu patirti iš daugelio, iš įvairių sričių ir jų darbus, atsiekimus kokių nors būdu bent simpoziumo programoje atžymėti: o tą būdą rasime, kai žinosime, matysime ką turime!

Iki š. m. rugsėjo 20 d. laukiame Jūsų pasiūlymų. Pranešimų projektai siūdomi atsiunčiant:

1. Temų santraukas angliškai ir lietuviškai, po 200-300 žodžių;
2. Prelegento darbo ir namų adresą, telefoną;
3. Kelis sakinius iš profesinės veiklos.

Iki spalio 1 d. visi projektų autoriai bus painformuoti apie parinktuosius darbus ir sekcijos programą. Taip pat laukiame įvairių programos pasiūlymų, ne pranešimų projektų, siunčiamų laiškais.

Antanas Dundzila, Sekcijos pirmininkas, 4339 W. 83 St., Chicago, Ill. 60652. Telef. 312-582-2549, darbo 219-844-0520.

DIE MAKER

Experienced on progressive dies.
Overtime, fringe benefits. Dayshift.
Also

DIE REPAIRMAN

Experienced on progressive dies.
Days or nights. Apply

ATLANTIC TOOL & DIE
19963 PROGRESS DR.
STRONGSVILLE INDUSTRIAL
PARK, OHIO
216-238-6931

(61-67)

P A D Ė K A

Širdingai dėkojame visiems mums padėjusiems palydėti į amžinąjį poilsį mūsų brangų vyrą, tėvą ir uošvį

ZIGMĄ PIVORIŲNĄ.

Ypatingai nuoširdi padėka kun. Angelaičiui, atlaikiusiam laidotuvių pamaldas, kun. Dziegoraičiui, palydėjusiam velionį į kapus, vargonininkei p. Brazaitienei ir solistams p. Kazėnui ir p. Jurgeliui.

**Žmona, dukros, sūnus ir
marti**

Brangiam vyrui ir Tėvui

VIKTORUI BINKIUI

mirus, puseserei ALENAI, sūnui ir dukroms didelęj skausmo valandoj, reiškiu nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdžiu

Vincas Misiūnas

LIETUVIŲ PROFESORIŲ DRAUGIJOS AMERIKOJE
GARBĖS NARIUI,
jos Valdybos ilgamečiam energingam išdinkui, mokslingam miškininkui, Žemės ūkio Akademijos prorektorui, didžiai Lietuvai nusipelnusiam jos miškų tvarkytojui

ANTANUI RUKUIŽAI

mirus, jo šeimai, Profesorių ir Miškininkų draugijų kolegoms-nariams skausmo ir liūdėsio valandoje labai gilią užuojautą reiškia L P D A Valdybos vardu

Stasys Dirmantas

A. A.

PETRONĖLEI SKRINSKIENEI

mirus, jos sūnui dr. JUOZUI SKRINSKAI ir jo šeimai gilią užuojautą reiškia

**Edvardas ir Joana
Stepai**

Mielai motinai

A. A.

PETRONĖLEI SKRINSKIENEI

mirus dr. JUOZUI ir BIRUTEI SKRINSKAMS reiškiamo širdingą užuojautą

Dr. K. Pautienis su šeima